

NEW ROMA

2023-1-ES02-KA210-TU-000151060

GHID ELECTRONIC PENTRU PROMOVAREA PARTICIPĂRII TINERILOR ROMI LA PROGRAMELE ERASMUS+

The New Roma project is co-funded by the Erasmus+ programme of the European Union. The content of this guide is the sole responsibility of The Consortium, and neither the European Commission nor the Spanish National Agency (ANE) are responsible for any use that may be made of the information contained therein.

Co-funded by
the European Union

CC-BY-NC-SA

GHID ELECTRONIC PENTRU PROMOVAREA PARTICIPĂRII TINERILOR ROMI LA PROGRAMELE ERASMUS+

© 2024 by New Roma Project este licențiat sub Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.
Pentru a vizualiza o copie a acestei licențe, vizitați <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

CUPRINS

Introducere.....	4
Ce este New Roma?	4
Partenerii proiectului.....	4
1. Ce sunt programele Erasmus+	8
1.1. Descrierea generală a programelor Erasmus+	8
1.2. Oportunități în domeniile tineretului, educației și sportului sprijinite de Uniunea Europeană.....	8
2. Înțelegerea potențialului tinerilor romi	11
2.1. Provocările specifice cu care se confruntă tinerii romi.....	11
Bariere educaționale	11
Discriminarea la locul de muncă	12
Excluziune socială și discriminare.....	13
2.2. Cum pot contribui programele Erasmus+ la depășirea acestor provocări	15
Oportunități educaționale	15
Oportunități de angajare.....	16
3. Cum să beneficiați de programele Erasmus+	18
3.1. Procesul de depunere a cererilor și cerințele	18
3.2. Obstacole potențiale cu care se pot confrunța tinerii romi atunci când solicită programe și strategii pentru a le depăși.....	19
4. Oportunități de schimb educațional și cultural.....	22
4.1. Oportunități de schimb educațional și cultural oferite prin programele Erasmus+	22
4.2. Cum pot tinerii romi să dobândească noi competențe prin intermediul acestor programe	23
5. Comunicare și asistență.....	25
5.1. Strategii de comunicare cu tinerii romi și de încurajare a acestora să participe la program.....	25
5.2. Metode de acordare a sprijinului și orientării	26
6. Povești de succes și experiențe inspiraționale.....	29
6.1. Povești de succes ale tinerilor romi și ale organizațiilor rome în cadrul programului Erasmus+ și al altor programe de granturi.....	29
6.1.1. România.....	29
6.1.2. Spania.....	30
6.1.3. Bulgaria	35
6.1.4. Turcia	39
6.2. Motivarea altor tineri cu aceste povești	41
7. Promovarea înțelegerii interculturale	45

7.1. Contribuția programelor Erasmus+ la înțelegerea interculturală	45
7.2. Cum învață și înțeleg tinerii romi diferite culturi prin intermediul acestor programe	47
8. Impactul programelor Erasmus+ asupra societății	50
8.1. Contribuția competențelor dobândite de tinerii romi din programele Erasmus+ la comunitățile lor	50
8.2. Obținerea unei perspective mai largi prin interacțiunea cu comunitatea lor	51
9. Cooperarea cu instituțiile de învățământ și ONG-urile	53
9.1. Oportunități de colaborare cu instituțiile de învățământ și organizațiile societății civile	53
9.2. Cum pot fi stabilite și susținute parteneriatele	55
10. Strategii pentru creșterea participării	57
10.1. Strategii sugerate pentru promovarea participării tinerilor romi la programele Erasmus+	57
Strategii de conștientizare și diseminare	57
Strategii de incluziune și adaptare	57
Strategii de resurse umane	58
Strategii de sprijin și însoțire	58
Strategii de colaborare	58
Strategii de sustenabilitate	59
10.2. Orientări pentru liderii comunitari, educatori și lucrători de tineret	59
11. Instituții și organizații care sprijină tinerii romi	61
11.1. România	61
11.2. Spania	63
11.3. Bulgaria	66
11.4. Turcia	66
12. Principiile și valorile Uniunii Europene	68
12.1. Ce este Uniunea Europeană (UE)?	68
12.2. Obiective și valori	69
12.3. Acorduri fondatoare	70
12.4. Accesul la informații	71

Introducere

Ce este New Roma?

Proiectul NEW ROMA își propune să dezvolte materiale educaționale care promovează incluziunea socială a tinerilor romi, precum și participarea activă a acestora, prin cunoașterea oportunităților oferite de programul Erasmus+ în domeniul tineretului.

Acest proiect este integrat în Strategia UE pentru tineret, care este cadrul european de cooperare pentru perioada 2019-2027. Prin această inițiativă, UE urmărește să maximizeze potențialul politicilor pentru tineret prin cooperarea între statele membre. Acest lucru va încuraja participarea tinerilor la viața democratică și va promova participarea lor socială și civică.

Scopul acestui proiect este de a răspunde nevoilor grupurilor și persoanelor care suferă de excluziune în societate, în special romii.

Ne propunem să dezvoltăm materiale educaționale care să promoveze incluziunea socială a tinerilor romi, precum și participarea activă a acestora, prin cunoașterea oportunităților oferite de programul Erasmus+ în domeniul tineretului, consolidând astfel prezența lor în Europa.

Proiectul NEW ROMA aspiră, pe de o parte, să crească participarea civică a tinerilor romi, să combată discriminarea existentă și anti-romii și să crească gradul de conștientizare cu privire la cetățenia europeană. Pe de altă parte, pentru a preda cetățenia activă asociațiilor și tinerilor.

Prin proiectul nostru, și într-o lume din ce în ce mai digitalizată, am creat acest ghid electronic, o resursă actualizabilă care poate fi descărcată de pe orice dispozitiv electronic.

Partenerii proiectului

HORIZONTE XXII (ES)

Este o asociație non-profit specializată în Responsabilitate Socială și care lucrează în cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și ODD (Obiectivele de Dezvoltare Durabilă). De asemenea, dezvoltă programe de formare educațională pentru a sprijini și educa studenții și utilizatorii. Scopul său principal este de a crea și promova valoarea managementului etic și durabil al oricărei entități sau proiecte pentru a genera impacturi pozitive.

Horizonte XXII aparține Consiliului General al Casei de las Culturas și la Solidaridad din Consiliul Local Zaragoza. Este un centru social al cărui scop este de a promova integrarea socială a migranților și a minorităților etnice și de a favoriza modele de coexistență interculturală. Scopul principal al acestui serviciu municipal este de a promova și încuraja organizarea și dezvoltarea de activități menite să sensibilizeze societatea cu privire la fenomenul migrației și să faciliteze participarea migranților și a minorităților prin intermediul țesutului asociativ.

Activități:

- Dinamizarea socio-culturală prin coaching personal și social.
- Proiecte de diseminare a artelor și culturii spaniole.
- Proiecte sociale și de formare.
- Programe de coaching educațional.

- Proiecte Erasmus+.

Profilurile de lucru ale Horizonte XXII sunt studenți și utilizatori, grupuri în excluziune socială sau în risc de excluziune socială, cum ar fi: șomeri de lungă durată, șomeri de peste 40 de ani, persoane în vârstă, migranți și minorități etnice.

VOX CIVICA (RO)

Este o asociație non-profit bazată pe principiile toleranței, multiculturalismului, nediscriminării, respectului, transparenței, profesionalismului, eficienței, solidarității și valorilor universal recunoscute ale libertății, demnității și egalității.

Vox Civica își propune să pledeze pentru:

- Sprijinirea dezvoltării durabile a comunităților defavorizate, în special a celor ale minorităților naționale la nivel regional, național și european; să sprijine dezvoltarea personală a tinerilor din grupurile vulnerabile, oferindu-le condițiile necesare pentru a-și realiza idealurile, valorile și aspirațiile;
- Promovarea și încurajarea toleranței, multiculturalismului și diversității în diferite comunități etnice.
- Combaterea discriminării pe bază de origine etnică și lupta pentru respectarea drepturilor omului.

Vox Civica are un nivel ridicat de expertiză în:

- **Educație:** Dezvoltă programe de învățământ, desfășoară activități extracurriculare, efectuează sondaje în rândul elevilor și profesorilor etc. Organizația are o cunoaștere aprofundată a legislației educaționale românești.
- **Antreprenoriatul și piața muncii:** Au o stăpânire perfectă a întregii legislații din acest domeniu. Ei înțeleg crearea, modificarea și dizolvarea companiilor și reglementările privind persoanele care desfășoară activități independente.
- **Tineret:** Organizația este cunoscută pentru dezvoltarea strategiilor de atragere și implicare a tinerilor în activități de interes public (ONG-uri), cum ar fi participarea civică și activitățile de dezvoltare comunitară, implementarea proiectelor etc.
- **Drepturile omului:** Scrie și dezvoltă campanii de advocacy și campanii pentru drepturile omului.
- **Tehnologii noi:** Vox Civica este dispus să învețe și să participe la dezvoltarea de noi tehnologii în domeniile educației, antreprenoriatului etc.

INNETICA (ES)

Este o fundație non-profit a cărei misiune este de a promova cooperarea între entități din întreaga Europă pentru a promova valorile europene în conformitate cu articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Misiunea sa este de a promova proiecte de inovare socială, precum și de a dezvolta proiecte educaționale și activități didactice. Ca rețea europeană, reunește universități, organisme publice, companii, centre de formare din diferite țări, precum și intelectuali, profesioniști și voluntari care contribuie cu ideile și experiențele lor la schimbarea și îmbunătățirea societății europene.

Pentru a atinge aceste obiective, desfășoară diverse activități: conferințe și întâlniri la nivel național și european privind educația, formarea, cultura, cercetarea și inovarea socială; desfășoară campanii de

diseminare a rezultatelor proiectelor derulate de asociație; și creează și dezvoltă conținut, aplicații și servicii digitale în diferite limbi.

Principalele linii de lucru:

- 🌐 **Educație și formare:** Îmbunătățirea calității educației și formării organizațiilor partenere prin dezvoltarea de proiecte europene care facilitează inovarea și schimbul de bune practici.
- 🌐 **TIC aplicate educației și inovării sociale și culturale:** Utilizarea tuturor tipurilor de instrumente digitale (cum ar fi aplicații, platforme de e-learning etc.).
- 🌐 **Zona de diseminare:** Proiectează site-uri web, gestionează rețelele sociale, dezvoltă planuri de diseminare, pregătește manuale de identitate corporativă, proiectează comunicate de presă etc.
- 🌐 **Proiecte europene** legate de diverse teme (artă și cultură, migranți și tineret, TIC, mediu etc.).

KEPDER (TR)

KEPDER oferă diferite servicii și programe în diferite domenii, cum ar fi: tineret și educație, sport, mediu, agricultură, cetățenie europeană, cultură, istorie, dezvoltare personală, voluntariat și programul Erasmus+. Are o echipă de mentori, care îndrumă tinerii, precum și voluntari, ceea ce oferă valoare adăugată organizației.

În plus, acești voluntari colaborează la dezvoltarea activităților programate.

Unul dintre scopurile asociației este de a promova participarea și cetățenia europeană, toleranța și solidaritatea civică. Atât în domeniul politicii pentru tineret, cât și în cel al sensibilizării europene, KEPDER dezvoltă activități pentru tineret care promovează cetățenia activă și nevoia unei Europe mai unite. Astfel, KEPDER promovează inițiativele de tineret și sprijină tinerii să participe la activitățile pe care le desfășoară, precum și la inițiativele dezvoltate.

Activități:

- 🌐 **Formare:**
  - 🌐 Populației locale despre diferite culturi, tradiții, turism, agricultură, mediu, natură și climă.
  - 🌐 Sănătate publică și educație pentru sănătate pentru tineri.
  - 🌐 Formare profesională pentru tinerii din lumea afacerilor.
  - 🌐 Agricultură pentru tineri.
  - 🌐 Pentru proiectele ONG-urilor.
  - 🌐 Pentru grupurile etnice privind incluziunea socială.
- 🌐 **Activitatea educațională cu grupurile etnice** (în special includerea tinerilor romi în viața socială și dezvoltarea abilităților antreprenoriale ale acestor tineri).
- 🌐 **programe europene** (în special Erasmus+) în domeniul tineretului.
- 🌐 **Activități** de eliminare a prejudecăților dintre tinerii refugiați și tinerii turci.

Fair Chance (BG)

Scopul activității acestei asociații este de a promova buna guvernare și diseminarea bunelor practici și soluții alternative pentru dezvoltarea societății civile, educației, culturii, turismului, economiei și mediului.

Eforturile organizației vizează implementarea strategiilor de dezvoltare durabilă la nivel local. Scopul său este de a realiza dezvoltarea socială și economică, respectând mediul și aplicând o abordare de sus în jos în procesele de luare a deciziilor.

Activități:

Fundația implementează proiecte educaționale, științifice și de afaceri în domeniul problemelor internaționale și europene, politicilor și cercetării, promovării dezvoltării economice și dezvoltării IT.

Fair Chance este implicată în prezent într-un proiect de sprijinire a educației și formării antreprenoriale prin dezvoltarea unei simulări, care va aborda toate domeniile teoretice și practice ale înființării unei afaceri. Mentori și "investitori providențiali" vor fi la îndemână pentru a ghida studenții prin procesul de formare, toate însoțite de o soluție tehnologică robustă. Întregul mediu va fi aliniat la standardele fondurilor de capital de risc, ale sectorului bancar și ale opțiunilor de crowdfunding, astfel încât ideea de start-up să poată fi testată și verificată ca fiind viabilă și inovatoare.

Ei lucrează cu aceste grupuri principale:

- Tinerii pe piața muncii.
- Tineri care nu lucrează și nici nu studiază.
- Mame fără partener.
- Grupuri etnice.

1. Ce sunt programele Erasmus+

1.1. Descrierea generală a programelor Erasmus+

Erasmus+ este un program de granturi al Uniunii Europene care acoperă domeniile educației, tineretului și sportului, implementat în perioada 2021-2027. Programul Erasmus+ își propune să ofere oamenilor noi abilități, să le consolideze dezvoltarea personală și să le sporească oportunitățile de angajare, indiferent de vârstă și de mediul educațional.

Programul Erasmus+ a fost lansat pentru prima dată în 1987 ca un program de schimb de studenți pentru a încuraja schimbul de studenți din învățământul superior pentru unul sau două semestre. Programul a suferit schimbări structurale de-a lungul timpului și s-a extins pentru a include educația școlară, educația profesională, educația adulților și tinerii, precum și schimbul de studenți și a fost implementat sub diferite componente, cum ar fi Socrates, Leonardo da Vinci, Lifelong Learning până în 2013. În perioada 2014-2020, odată cu adăugarea domeniilor educației și tineretului, precum și sportului, a fost unificat într-un singur program și numit Erasmus+. Comisia Europeană a decis că noul program, care va acoperi anii 2021-2027, va continua să se numească Erasmus+.

Programul Erasmus poartă numele savantului olandez Erasmus (1469-1536), care a fost unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai umanismului renascentist și, într-un fel, "primul" studenților Erasmus+ de astăzi, deoarece a fost atât student, cât și academician în diferite țări europene.

[Pentru mai multe informații, urmăriți acest videoclip promoțional al programului Erasmus+ al Parlamentului European.](#)

1.2. Oportunități în domeniile tineretului, educației și sportului sprijinite de Uniunea Europeană

Uniunea Europeană (UE) oferă o gamă largă de oportunități în domeniile tineretului, educației și sportului prin diverse programe și inițiative. Acest sprijin este conceput pentru a ridica nivelul de educație al cetățenilor europeni, pentru a promova dezvoltarea socială și profesională a tinerilor și pentru a răspândi sportul în toate segmentele societății.

În acest document, vom explora în detaliu oportunitățile pe care le oferă UE în aceste domenii:

Programe pentru tineri

- 🌐 **DiscoverEU:** DiscoverEU este o inițiativă lansată și gestionată de Comisia Europeană. Acest program oferă bilete de tren gratuite pentru tinerii cu vârsta de 18 ani pentru a explora Europa și a câștiga experiențe culturale și sociale pe tot continentul. Programul își propune să crească mobilitatea tinerilor din Europa, să promoveze diversitatea culturală și să sensibilizeze tinerii cu privire la identitatea și cetățenia Uniunii Europene (UE). DiscoverEU este implementat în cadrul programului Erasmus+ și primește finanțare din acest program.
- 🌐 **Schimburi de tineri Erasmus+:** Programul Erasmus+ oferă tinerilor oportunități de a cunoaște diferite culturi și de a câștiga experiențe internaționale. Schimburile de tineri reunesc tineri cu vârste

cuprinse între 13 și 30 de ani pentru a lucra pe o anumită temă. Aceste programe au ca scop creșterea înțelegerii și toleranței culturale, contribuind în același timp la dezvoltarea personală a tinerilor.

- 🌐 **Programul european de solidaritate:** Programul european de solidaritate sprijină tinerii să participe la proiecte de servicii comunitare. Aceste proiecte pot fi în diverse domenii, cum ar fi protecția mediului, asistență socială, educație și integrare socială. Programul oferă tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani posibilitatea de a face voluntariat acasă sau în străinătate. Participanții primesc sprijin pentru cheltuielile de trai și de călătorie pe durata proiectului.

Programe educaționale

- 🌐 **Erasmus+ Învățământ superior:** Programul Erasmus+ Învățământ superior oferă studenților universitari posibilitatea de a studia sau de a face un stagiu în străinătate. Acest program îi ajută pe studenți să câștige experiență internațională, să-și îmbunătățească abilitățile lingvistice și să cunoască diferite sisteme educaționale. Erasmus+ oferă, de asemenea, studenților un avantaj în găsirea unui loc de muncă după absolvire.
- 🌐 **Erasmus+ Educație și formare profesională (EFP):** Programul de educație și formare profesională (EFP) permite studenților de la colegii profesionale și licee profesionale să facă stagii în străinătate. Acest program ajută participanții să-și îmbunătățească abilitățile profesionale și să devină competitivi pe piața internațională a muncii. Programul promovează, de asemenea, cooperarea între instituțiile de învățământ.

Programe sportive

- 🌐 **Erasmus+ Sport:** Programul Erasmus+ Sport sprijină proiecte de promovare a sportului și de creștere a coeziunii sociale prin sport. Finanțează proiecte depuse de cluburi sportive, federații și alte organizații ale societății civile. Erasmus+ Sport subliniază în special contribuția sportului la sănătatea fizică și mentală și promovează solidaritatea socială.
- 🌐 **Săptămâna europeană pentru un stil de viață și sport sănătos:** Săptămâna europeană pentru un stil de viață și sport sănătos este un eveniment anual care promovează sportul și activitatea fizică în întreaga Europă. În această săptămână, își propune să încurajeze oamenii de toate vârstele să ducă un stil de viață activ prin activități organizate de școli, cluburi sportive, municipalități și diverse organizații.
- 🌐 **Dezvoltarea infrastructurii sportive:** UE oferă sprijin financiar pentru dezvoltarea infrastructurii sportive și modernizarea facilităților sportive. Acest sprijin este deosebit de important pentru a crește participarea tinerilor la activități sportive și pentru a promova utilizarea sportului ca instrument de integrare socială.

Uniunea Europeană sprijină dezvoltarea personală și profesională a cetățenilor săi, oferind o gamă largă de oportunități în domeniul tineretului, educației și sportului. Inițiative precum programul Erasmus+ și Corpul european de solidaritate permit tinerilor să câștige experiență internațională și să participe la proiecte sociale, în timp ce programele educaționale oferă studenților și stagiarii posibilitatea de a studia și de a face stagii în străinătate. Programele sportive finanțează proiecte

importante de promovare a sportului și de creștere a coeziunii sociale. Sprijinul UE în aceste domenii urmărește să creeze o societate mai educată, mai activă din punct de vedere social și mai sănătoasă în întreaga Europă.

2. Înțelegerea potențialului tinerilor romi

2.1. Provocările specifice cu care se confruntă tinerii romi

Tinerii romi se confruntă cu multe provocări specifice în contextul social-politic european contemporan. Aceste provocări sunt multiple, cuprinzând probleme legate de educație, ocuparea forței de muncă, discriminare, incluziune socială și reprezentare politică. Iată câteva dintre provocările cheie:

Bariere educaționale

Barierele educaționale cu care se confruntă tinerii romi din Europa reprezintă o preocupare semnificativă, deoarece limitează oportunitățile de mobilitate socială și perpetuează ciclurile de sărăcie și marginalizare. Aceste bariere pot fi înțelese în mai multe domenii cheie:

- Segregarea, care se manifestă prin plasarea copiilor romi în școli și clase separate, care sunt de obicei de calitate inferioară și au mai puține resurse decât cele frecventate de elevii non-romi. Această segregare poate proveni atât din politici explicite, cât și din practici informale.
- Copiii romi sunt plasați în mod disproporționat în clase de educație specială sau școli pentru copii cu dizabilități, adesea fără evaluări adecvate, ceea ce duce la o educație sub standarde care nu le satisface nevoile.
- Părăsirea timpurie a școlii este confirmată de ratele ridicate de abandon școlar. Tinerii romi au rate semnificativ mai mari de abandon școlar în comparație cu colegii lor. Factorii care contribuie la acest lucru includ presiunile economice, lipsa sprijinului educațional și experiențele de discriminare și agresiune.
- Presiuni economice, deoarece multe familii de romi trăiesc în sărăcie și se pot baza pe copiii lor pentru a contribui la venitul gospodăriei, ceea ce duce la părăsirea timpurie a școlii.
- Calitate scăzută a educației din cauza școlilor cu resurse reduse. Școlile care deservesc populația predominant romă nu au adesea resurse de bază, inclusiv profesori calificați, facilități adecvate și materiale de învățare.
- Așteptările și formarea profesorilor, deoarece în școlile din comunitățile de romi, profesorii au așteptări mai scăzute de la elevii romi și este posibil să nu fie instruiți în mod adecvat pentru a răspunde nevoilor lor educaționale specifice sau pentru a lucra într-o manieră sensibilă din punct de vedere cultural.
- Accesul dificil la educația timpurie, deoarece este o înscriere limitată a copiilor romi care sunt mai puțin susceptibili de a fi înscriși în programe de educație timpurie, care sunt esențiale pentru dezvoltarea abilităților de bază și pregătirea pentru învățământul primar. Barierele includ costurile, lipsa de conștientizare și disponibilitatea limitată a programelor în comunitățile de romi.
- Discriminarea și hărțuirea constituie un mediu ostil pentru elevii romi care se confruntă adesea cu discriminare, prejudecăți și hărțuire din partea colegilor, profesorilor și administratorilor școlari. Acest mediu ostil poate duce la scăderea stimei de sine, la dezangajare și, în cele din urmă, la abandonul școlii. De asemenea, există o lipsă de sprijin pentru studenții romi în această problemă.

Școlile adesea nu dispun de mecanisme eficiente pentru a aborda și combate discriminarea și agresiunea, lăsându-i pe elevii romi să se simtă nesprijiniți și izolați.

- Implicare și sprijin scăzut al părinților datorită mediului educațional al părinților. Mulți părinți romi au avut ei înșiși oportunități educaționale limitate, ceea ce le poate afecta capacitatea de a sprijini educația copiilor lor.
- Neîncrederea în instituții din cauza discriminării istorice și continue, care este adesea o neîncredere adânc înrădăcinată în instituțiile de învățământ în rândul familiilor rome, ceea ce duce la o implicare mai scăzută în sistemul școlar.
- Barierele lingvistice ale elevilor romi care vorbesc limba romani ca limbă maternă și care nu predau în limba non-maternă. Copiii romi pot vorbi romani sau o altă limbă acasă, în timp ce instruirea la școală este în limba națională. Această barieră lingvistică le poate împiedica înțelegerea și capacitatea de a se implica pe deplin în clasă.
- Accesul limitat la învățământul superior din cauza barierelor socioeconomice și a practicilor discriminatorii care limitează adesea accesul tinerilor romi la universități și instituții de învățământ superior.

Discriminarea la locul de muncă

Discriminarea la locul de muncă împotriva tinerilor romi din Europa este o barieră semnificativă care contribuie la ratele ridicate ale șomajului și la calitatea slabă a locurilor de muncă în această comunitate. Această discriminare este pe mai multe niveluri, cuprinzând prejudecăți directe, prejudecăți sistemice și inegalități structurale. Iată aspectele cheie:

- Discriminare directă prin practici de angajare preconceptuate. Mulți angajatori au prejudecăți împotriva persoanelor rome, ceea ce duce la practici discriminatorii de angajare. Solicitanții romi pot fi respinși pe baza etniei, mai degrabă decât a calificărilor.
- Stereotipurile negative despre romi, cum ar fi percepția că nu sunt fiabili sau nedemni de încredere, pot influența deciziile de angajare și tratamentul la locul de muncă.
- Bariere sistemice, cum ar fi accesul redus la educație și formare. Tinerii romi au adesea acces limitat la educație și formare profesională de calitate, ceea ce le restricționează capacitatea de a dobândi competențele necesare pentru multe locuri de muncă. Acest decalaj educațional se traduce prin mai puține oportunități pe piața muncii.
- Servicii de sprijin inadecvate din cauza lipsei de servicii specifice de sprijin pentru ocuparea forței de muncă pentru romi, cum ar fi programe de plasare profesională, consiliere în carieră și programe de formare adaptate nevoilor lor.
- Discriminarea la locul de muncă care se manifestă într-un mediu de lucru ostil. Angajații romi se pot confrunta cu ostilitate, hărțuire și discriminare din partea colegilor și supervisorilor, creând un mediu de lucru neprimitor.
- Avansarea limitată în carieră, cum ar fi, chiar și atunci când persoanele rome își asigură un loc de muncă, pot întâmpina obstacole în calea progresului în carieră din cauza practicilor discriminatorii la locul de muncă, cum ar fi faptul că sunt ignorați pentru promovări.

- Locuri de muncă precare, exprimate prin locuri de muncă informale și instabile. Tinerii romi sunt mai predispuși să fie angajați în locuri de muncă informale, prost plătite și instabile, fără contracte adecvate, siguranță a locului de muncă sau beneficii. Acest loc de muncă precar este adesea lipsit de protecție juridică și de securitate socială.
- Exploatarea, care se exprimă, în unele cazuri, atunci când lucrătorii romi sunt supuși unor condiții de muncă exploatare, inclusiv salarii inechitabile, condiții de muncă precare și ore de lucru excesive.
- Izolarea geografică și socială din cauza condițiilor de viață segregate. Mulți romi trăiesc în comunități segregate și marginalizate, cu acces limitat la piețele muncii. Distanța fizică față de centrele economice și lipsa transportului împiedică și mai mult oportunitățile de angajare.
- Lipsa rețelelor sociale din cauza excluziunii sociale, cunoscută sub numele de rețele sociale, poate ajuta la găsirea oportunităților de angajare, care sunt esențiale în multe contexte de angajare.
- cadre juridice și politice care dezvoltă o aplicare ineficientă. Chiar și atunci când există legi anti-discriminare, acestea sunt adesea prost aplicate. Persoanele romi pot să nu fie conștiente de drepturile lor sau să nu dorească să raporteze discriminarea din cauza fricii de represalii sau a lipsei de încredere în autorități.
- Lipsa unor politici specifice, exprimată adesea prin lipsa unor politici cuprinzătoare și specifice de ocupare a forței de muncă care să răspundă nevoilor și provocărilor specifice cu care se confruntă tinerii romi.

Excluziune socială și discriminare

Excluziunea socială și discriminarea au un impact semnificativ asupra tinerilor romi din Europa, perpetuând ciclurile de sărăcie, marginalizare și oportunități limitate. Această problemă cu mai multe fațete cuprinde diferite forme de discriminare și bariere sociale. Iată principalele aspecte:

- Discriminare rasială de zi cu zi ai cărei tineri romi se confruntă frecvent cu rasism și prejudecăți în interacțiunile de zi cu zi, inclusiv în spațiile publice, magazine și servicii. Această discriminare persistentă încurajează un sentiment de alienare și excludere.
- Discriminarea instituțională non-formală din partea instituțiilor publice, cum ar fi școlile, furnizorii de servicii medicale și forțele de ordine, marginalizează și mai mult comunitățile de romi. Acest lucru se poate manifesta prin tratament părtinitor, acces inegal la servicii și politici discriminatorii.
- Segregarea socială, în special segregarea rezidențială. Mulți romi trăiesc în comunități segregate și marginalizate, cu locuințe și infrastructură inadecvate. Aceste zone sunt adesea izolate de societate și nu au servicii de bază, cum ar fi apă curată, salubritate și transport.
- Segregarea educațională în care copiii romi sunt adesea plasați în școli sau clase separate, de calitate inferioară, limitându-le oportunitățile educaționale și consolidând diviziunile sociale.
- Marginalizarea economică se datorează sărăciei. O proporție semnificativă de romi trăiesc în sărăcie, ceea ce le afectează accesul la necesități, asistență medicală, educație și oportunități de angajare. Dificultățile economice exacerbează excluziunea socială și limitează mobilitatea ascendentă.

- ⊗ Șomajul și subocuparea, care se manifestă printr-o rată ridicată a șomajului și a subocupării în rândul tinerilor romi, duc la instabilitate economică și la o mai mare excluziune socială. Discriminarea pe piața muncii contribuie la aceste rate ridicate ale șomajului.
- ⊗ Disparități în materie de sănătate, în special prin accesul dificil la asistență medicală. Tinerii romi se confruntă adesea cu obstacole în accesul la asistență medicală, inclusiv discriminarea din partea furnizorilor de servicii medicale, lipsa de informații și constrângerile economice. Acest lucru are ca rezultat rezultate mai slabe pentru sănătate și acces limitat la îngrijire preventivă.
- ⊗ Stresul și trauma asociate cu viața în condiții marginalizate, împreună cu experiențele de discriminare, pot avea un impact negativ asupra sănătății mintale a tinerilor romi. Accesul limitat la serviciile de sănătate mintală exacerbează aceste provocări.
- ⊗ Marginalizarea culturală și stigmatizarea culturii și identității romi, care sunt adesea stigmatizate și înțelese greșit de societatea în general. Această marginalizare culturală contribuie la excluziunea socială și împiedică capacitatea tinerilor romi de a-și exprima și sărbători moștenirea.
- ⊗ Luptele identitare manifestate de tinerii romi care echilibrează între moștenirea lor culturală și presiunile de a se asimila în societate. Acest lucru poate duce la pierderea identității culturale și a problemelor de stimă de sine.
- ⊗ Participare civică limitată și excluziune politică, deoarece comunitățile de romi sunt subreprezentate în instituțiile politice și în procesele de luare a deciziilor. Această lipsă de reprezentare înseamnă că nevoile și preocupările lor specifice sunt adesea trecute cu vederea în elaborarea politicilor.
- ⊗ Bariere în calea angajamentului civic din cauza discriminării și marginalizării care limitează capacitatea tinerilor romi de a se angaja în activități civice și de a participa la procesele politice. Aceasta include bariere în calea votului, a candidării și a participării la organizații comunitare.
- ⊗ Servicii și sprijin social slab și inadecvat. Tinerii romi au adesea acces limitat la servicii sociale și sisteme de sprijin, exacerbând marginalizarea lor. Aceasta include lipsa accesului la ajutoare sociale, asistență pentru locuințe și asistență juridică.
- ⊗ Discriminarea în serviciile sociale se manifestă atunci când tinerii romi accesează serviciile sociale și se pot confrunța cu discriminare și tratament pătător din partea furnizorilor de servicii, descurajându-i și mai mult să solicite ajutor.
- ⊗ Subreprezentare politică sau lipsă de reprezentare. Comunitățile de romi sunt subreprezentate în instituțiile politice și în procesele decizionale la nivel local, național și european. Această lipsă de reprezentare înseamnă că nevoile și preocupările lor specifice sunt adesea trecute cu vederea în elaborarea politicilor.
- ⊗ Participarea civică limitată din cauza barierelor din calea implicării civice și a participării politice, inclusiv practicile discriminatorii și lipsa de sprijin pentru candidații politici romi, împiedică capacitatea tinerilor romi de a influența politicile care le afectează viața.

2.2. Cum pot contribui programele Erasmus+ la depășirea acestor provocări

Programul Erasmus+, o inițiativă a UE care sprijină educația, formarea, tineretul și sportul, oferă diverse oportunități care îi pot ajuta pe tinerii romi să depășească provocările legate de excluziunea socială, discriminare și oportunități limitate. Iată cum poate fi valorificat Erasmus+ pentru a aborda aceste probleme:

Oportunități educaționale

Programul Erasmus+ oferă o varietate de oportunități educaționale deosebit de benefice pentru tinerii romi, abordând provocările unice cu care se confruntă și promovând incluziunea și capacitatea acestora. Iată oportunitățile educaționale detaliate oferite de Erasmus+ tinerilor romi:

- Mobilitatea în învățământul superior pentru studenții romi, care îi ajută să aplice pentru burse pentru a studia în străinătate la universitățile participante. Aceste burse acoperă cheltuielile de școlarizare, călătorie și trai, făcând învățământul superior mai accesibil.
- Programe de schimb care îi ajută pe studenții romi să participe la programe de schimb de un semestru sau de un an, permițându-le să experimenteze diferite sisteme și culturi educaționale. Această expunere ajută la lărgirea orizonturilor lor academice și personale.
- Transfer de credite, deoarece cursurile urmate în străinătate sunt recunoscute de instituția de origine, asigurând o progresie academică fără probleme.
- Educație și formare profesională care, prin programele de mobilitate VET, permit tinerilor romi să urmeze formare profesională în alte țări ale UE. Ei dobândesc abilități practice și experiență de lucru în diverse domenii, îmbunătățindu-și capacitatea de angajare.
- Stagiile și ucenicile îi ajută să finanțeze plasamente în companii sau școli profesionale și oferă experiență practică și oportunități de dezvoltare profesională.
- Dezvoltarea abilităților în cadrul programelor VET s-a concentrat pe dobândirea de abilități tehnice specifice muncii, precum și abilități soft, cum ar fi munca în echipă, comunicarea și rezolvarea problemelor.
- Schimburile de tineri și proiectele de mobilitate, cum ar fi schimburile pe termen scurt între grupuri de tineri din diferite țări, vor promova înțelegerea culturală, incluziunea socială și creșterea personală. Tinerii romi se pot implica în activități care încurajează dialogul și învățarea interculturală.
- Serviciul European de Voluntariat (SEV) din cadrul tinerilor romi poate face voluntariat în străinătate, dobândind experiență de viață valoroasă, abilități și contribuind la proiecte comunitare. Oportunitățile de voluntariat includ adesea cazare, mâncare și o mică alocație.
- Parteneriate strategice în cadrul proiectelor de cooperare și inovare, deoarece programul Erasmus+ finanțează parteneriate strategice între școli, universități, ONG-uri și organizații comunitare pentru a dezvolta și implementa proiecte educaționale incluzive. Aceste parteneriate se concentrează pe îmbunătățirea practicilor educaționale și promovarea incluziunii sociale, inclusiv a tinerilor romi. De asemenea, proiectele de colaborare sunt concepute pentru a dezvolta

noi metode de predare, programe și instrumente educaționale care să răspundă nevoilor grupurilor defavorizate, inclusiv ale tinerilor romi.

- Masteratele comune Erasmus Mundus oferă programe de masterat comune de prestigiu livrate de consorții de universități. Studenții romi pot aplica pentru burse finanțate integral care acoperă cheltuielile de școlarizare, călătorie și trai.
- Job Shadowing și sarcini de predare care ajută profesorii să participe la jobshadowing și misiuni de predare în diferite țări, îmbunătățindu-și abilitățile și cunoștințele pentru a sprijini mai bine elevii romi.
- Politici și inițiative educaționale incluzive care promovează politici și practici incluzive în cadrul instituțiilor de învățământ superior, asigurându-se că acestea sunt accesibile și de sprijin pentru studenții romi.
- Participarea tinerilor și implicarea civică care, prin proiecte finanțate prin Programul Erasmus+, încurajează participarea activă a tinerilor la viața civică și politică. Aceste proiecte împuternicesc tinerii romi să devină cetățeni activi și lideri comunitari. De asemenea, există multe instruirii și ateliere care deschid oportunități pentru tinerii romi de a participa la instruirii și ateliere de lucru despre leadership, advocacy și implicare civică.
- Sprijin pentru reforma politicilor asigurat de Erasmus+ al Comisiei Europene, care sprijină inițiativele care contribuie la reforma politicilor în sectoarele educației și tineretului, concentrându-se pe echitate, acces și calitate. Aceste proiecte pot ajuta la eliminarea barierelor sistematice cu care se confruntă tinerii romi.
- Inițiative de cercetare și inovare care sunt finanțate pentru proiecte de cercetare care explorează soluții inovatoare pentru îmbunătățirea rezultatelor educaționale pentru grupurile marginalizate, inclusiv tinerii romi.

Oportunități de angajare

Programul Erasmus+ poate contribui în mod semnificativ la reducerea șomajului în rândul tinerilor romi printr-o abordare multidimensională. Prin îmbunătățirea formării profesionale, oferirea de oportunități de mobilitate și schimb, sprijinirea antreprenoriatului, dezvoltarea competențelor esențiale, oferirea de servicii de sprijin pentru ocuparea forței de muncă, implicarea comunităților, promovarea parteneriatelor și susținerea schimbărilor de politică, Erasmus+ poate crea căi către locuri de muncă durabile pentru tinerii romi din întreaga Europă.

- Antreprenoriatul și activitățile independente sunt susținute de programe de formare antreprenorială, deoarece Erasmus+ poate finanța proiecte care oferă formare antreprenorială, inclusiv planificarea afacerilor, managementul financiar, marketing și accesarea finanțării. Acest lucru le permite tinerilor romi să-și înceapă și să-și conducă propriile afaceri, creând oportunități de muncă independentă.
- Centre de inovare și incubatoare de afaceri specifice tinerilor romi, care pot oferi resurse, mentorat și sprijin necesar pentru a dezvolta și lansa afaceri de succes.
- Dezvoltarea abilităților și învățarea pe tot parcursul vieții care dezvoltă abilitățile de viață prin formarea abilităților soft prin oferirea de programe de formare care se concentrează pe abilități

esențiale de viață (de exemplu, educație financiară, comunicare) și abilități soft (de exemplu, lucru în echipă, rezolvarea problemelor) pot spori capacitatea de angajare a tinerilor romi și îi pot pregăti pentru diferite roluri profesionale.

- 🌐 Competențe digitale și formare în domeniul TIC, oferind acces la alfabetizare digitală și formare în domeniul TIC, care asigură și echipează tinerii romi cu competențele necesare forței de muncă moderne. Erasmus+ poate sprijini inițiative care oferă formare în domeniul informaticii de bază, codare, marketing digital și alte domenii relevante.
- 🌐 Servicii de sprijin pentru ocuparea forței de muncă, orientare și consiliere în carieră, deoarece Erasmus+ poate finanța proiecte care oferă servicii de orientare și consiliere în carieră adaptate nevoilor tinerilor romi. Aceste servicii îi pot ajuta să identifice obiectivele de carieră, să dezvolte strategii de căutare a unui loc de muncă și să se pregătească pentru interviurile de angajare.
- 🌐 Programe de plasare și sprijin prin dezvoltarea de programe care conectează tinerii romi cu potențialii angajatori și oferă sprijin continuu pentru a asigura integrarea cu succes la locul de muncă. Aceasta poate include programe de mentorat și servicii de urmărire.
- 🌐 Implicarea și capacitatea comunității, proiectele de ocupare a forței de muncă în comunitate finanțate de programul Erasmus+, care implică comunitățile locale în crearea și punerea în aplicare a proiectelor de ocupare a forței de muncă, asigură că inițiativele sunt sensibile din punct de vedere cultural și răspund nevoilor specifice ale tinerilor romi. Implicarea comunității poate promova, de asemenea, un mediu favorabil pentru inițiativele de ocupare a forței de muncă.
- 🌐 Implicarea părinților și a comunității prin implicarea părinților și a liderilor comunității în inițiativele de ocupare a forței de muncă va spori rețeaua de sprijin pentru tinerii romi. Atelierele și sesiunile de informare pot ajuta familiile să înțeleagă și să sprijine aspirațiile de angajare ale copiilor lor.
- 🌐 Parteneriate și colaborări public-privat care încurajează parteneriatele între instituțiile de învățământ, întreprinderi și ONG-uri și creează programe cuprinzătoare care oferă atât educație teoretică, cât și experiență practică de lucru. Aceste colaborări pot oferi o gamă mai largă de resurse și oportunități de angajare pentru tinerii romi.
- 🌐 Colaborarea cu ONG-uri și organizații comunitare care, prin colaborarea strânsă cu ONG-urile specializate în problemele romilor, pot contribui la adaptarea proiectelor Erasmus+ pentru a fi mai eficiente. Aceste organizații au adesea o perspectivă profundă asupra provocărilor și nevoilor comunităților de romi.
- 🌐 Cercetarea, promovarea și dezvoltarea de politici privind barierele legate de ocuparea forței de muncă, deoarece programul Erasmus+ finanțează proiecte de cercetare care analizează barierele în calea ocupării forței de muncă cu care se confruntă tinerii romi și pot oferi informații valoroase pentru dezvoltarea unor intervenții eficiente. Această cercetare poate informa schimbările de politici și proiectarea programelor de angajare țintite.
- 🌐 Advocacy și dezvoltare de politici care utilizează rezultatele cercetării pentru a susține schimbări de politici la nivel local, național și european. Erasmus+ poate sprijini inițiativele care vizează influențarea politicilor privind ocuparea forței de muncă și a pieței muncii pentru a fi mai incluzive pentru tinerii romi, promovând egalitatea de șanse și combaterea discriminării.

3. Cum să beneficiați de programele Erasmus+

3.1. Procesul de depunere a cererilor și cerințele

Programul Erasmus+ este o inițiativă finanțată de UE care sprijină educația, formarea, tineretul și sportul în Europa. Dacă sunteți interesat să participați la Erasmus+, iată o prezentare generală a procesului de aplicare:

- 🌀 **Cercetați și alegeți un program:** Începeți prin a cerceta programul Erasmus+ și diferitele sale oportunități. Determinați ce program se potrivește intereselor, obiectivelor academice și criteriilor de eligibilitate. Erasmus+ oferă diverse oportunități, cum ar fi schimburi de studii, stagii, voluntariat și multe altele. [Puteti consulta Ghidul Erasmus+ 2024 aici.](#)
- 🌀 **Verificați eligibilitatea:** asigurați-vă că îndepliniți criteriile de eligibilitate pentru programul specific care vă interesează. Criteriile de eligibilitate pot varia în funcție de tipul de activitate (studiu, stagiu, voluntariat etc.), de nivelul de educație și de țara de origine. [Puteti găsi mai multe informații despre criterii aici.](#)
- 🌀 **Contactați-vă instituția:** Dacă sunteți student, discutați cu Biroul Internațional sau cu coordonatorul Erasmus+ de la instituția de origine. Aceștia pot oferi informații despre oportunitățile disponibile, termenele limită de aplicare și procedurile de aplicare. Dacă sunteți membru al personalului sau reprezentant al unei organizații, puteți contacta departamentul relevant pentru îndrumare. [Puteti găsi mai multe informații vizitând site-urile agențiilor naționale, aici aveți directorul.](#)
- 🌀 **Pregătiți documentele necesare:** În funcție de programul pentru care aplicați, poate fi necesar să pregătiți diverse documente, cum ar fi un CV/CV, scrisoare de intenție, certificat de competență lingvistică (de exemplu, pentru limba engleză, dacă este necesar), foi matricolă academică, scrisori de recomandare etc. Asigurați-vă că citiți cu atenție instrucțiunile de aplicare și furnizați toată documentația necesară. [Puteti verifica aici pentru a obține mai multe informații despre acest tip de documente.](#)
- 🌀 **Trimiteți cererea:** Urmați instrucțiunile de aplicare furnizate de instituția dumneavoastră sau de organizația care gestionează programul Erasmus+ în țara dumneavoastră. Cererile sunt de obicei depuse online prin intermediul platformelor sau portalurilor dedicate. Fiți atenți la termenele limită de aplicare, deoarece este posibil ca trimerile întârziate să nu fie luate în considerare. [Aici aveți un ghid pe pagina web Erasmus+ pentru a vă arăta cum să aplicați la diferitele procese.](#)
- 🌀 **Procesul de selecție:** După termenul limită de aplicare, un comitet de selecție va examina cererile și va selecta candidații pe baza diferitelor criterii, cum ar fi performanța academică, abilitățile lingvistice, motivația și relevanța pentru obiectivele programului. Procesul de selecție poate include interviuri sau evaluări în funcție de program. [În acest videoclip veți găsi câteva sfaturi utile pentru pregătirea interviurilor.](#)
- 🌀 **Pregătirea înainte de plecare:** Dacă sunteți selectat, veți primi informații despre aranjamentele înainte de plecare, inclusiv procedurile de viză (dacă este cazul), opțiunile de cazare, asigurarea de sănătate și alte aspecte practice. De asemenea, vi se poate cere să participați la sesiuni de

orientare înainte de plecare. [Salto Youth](#) pregătește de obicei câteva instruirii și ghiduri pe care le puteți căuta pentru a obține mai multe informații despre locul în care urmează să călătoriți și cerințele.

- 🌐 **Participare:** După finalizarea tuturor pregătirilor, vă puteți începe experiența Erasmus+, fie că este vorba de studii în străinătate, de efectuarea unui stagiu, de voluntariat sau de participarea la o altă activitate. Profitați la maximum de experiența dvs., implicându-vă activ în comunitatea locală, cufundându-vă în cultură și profitând de oportunitățile de dezvoltare personală și profesională.
- 🌐 **Evaluare și raportare:** După finalizarea activității Erasmus+, vi se poate cere să oferiți feedback și să participați la sondaje de evaluare pentru a contribui la îmbunătățirea programului. Păstrați legătura cu instituția dumneavoastră sau cu Agenția Națională Erasmus+ pentru orice cerințe de raportare. [Puteți urma acest ghid aici.](#)

Nu uita, procesul de aplicare poate varia ușor în funcție de țara ta și de programul Erasmus+ specific pentru care aplici. Este esențial să citiți cu atenție și să urmați instrucțiunile furnizate de instituția dumneavoastră sau de autoritățile relevante.

3.2. Obstacole potențiale cu care se pot confrunta tinerii romi atunci când solicită programe și strategii pentru a le depăși

Membrii comunității romi se pot confrunta cu diverse bariere atunci când aplică pentru programele Erasmus+. Aceste bariere pot include provocări sociale, economice, culturale și instituționale. Iată câteva bariere și strategii potențiale pentru a le depăși:

- 🌐 **Acces la informații:** Lipsa accesului la informații despre programele Erasmus+ din cauza eforturilor limitate de informare sau a canalelor de comunicare care nu ajung în mod eficient la comunitățile romi.

***Strategie:** Creșterea eforturilor de informare prin parteneriate cu organizații comunitare, ONG-uri locale și grupuri de susținere a romilor pentru a disemina informații despre oportunitățile Erasmus+. Utilizați mai multe canale de comunicare, cum ar fi evenimente comunitare, rețele sociale și ziare locale pentru a ajunge la persoanele și familiile romi. Acest proiect este în sine un exemplu uimitor pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la oportunitățile pe care le oferă programul Erasmus+.*

- 🌐 **Limba și alfabetizarea:** Competența limitată în limba oficială a țării gazdă sau nivelurile scăzute de alfabetizare pot împiedica participarea la procesul de aplicare și integrarea în mediul gazdă.

Strategie: Oferirea de sprijin și resurse lingvistice, inclusiv materiale de aplicare traduse și cursuri de limbi străine adaptate nevoilor solicitanților romi. Oferirea de cursuri lingvistice înainte de plecare pentru a îmbunătăți abilitățile de comunicare și sesiuni de orientare culturală pentru a facilita integrarea în comunitatea gazdă.

Exemple de astfel de resurse pot fi aplicația [EduRoma](#) a Fondului pentru Educație pentru Romi.

-
Constrângeri financiare: dezavantajele economice și insecuritatea financiară pot împiedica persoanele romi să acopere costurile asociate participării la activitățile Erasmus+, cum ar fi cheltuielile de călătorie, cazarea și costurile de trai.

Strategie: Oferirea de asistență financiară și burse destinate în mod special solicitanților romi pentru a acoperi cheltuielile de călătorie și de trai. Furnizarea de informații despre oportunitățile de finanțare, granturile și schemele de sprijin financiar disponibile oferite de Erasmus+ și alte surse. Susținerea politicilor de finanțare incluzive care acordă prioritate diversității și incluziunii socio-economice.

Fondul [pentru Educația Romilor](#) este o organizație internațională dedicată promovării oportunităților educaționale pentru copiii și tinerii romi. Acestea oferă burse, granturi și sprijin pentru consolidarea capacităților școlilor, profesorilor și ONG-urilor care lucrează la proiecte educaționale pentru romi în Europa Centrală și de Est.

-
Discriminare și stereotipuri: Discriminarea, prejudecățile și stereotipurile împotriva romilor pot crea bariere în accesul la oportunități educaționale și de angajare, inclusiv participarea la programele Erasmus+.

Strategie: Implementarea politicilor antidiscriminare și a campaniilor de conștientizare pentru a combate stereotipurile, a combate prejudecățile și a promova diversitatea și incluziunea în cadrul programelor Erasmus+ și al instituțiilor gazdă. Oferiți instruire personalului și participanților cu privire la sensibilitatea culturală, comunicarea interculturală și practicile incluzive.

[Centrul European pentru Drepturile Romilor](#) este o organizație internațională pentru drepturile omului care militează pentru drepturile comunităților romi din întreaga Europă. Ei desfășoară cercetări, pldoarie juridică și litigii strategice pentru a

combate discriminarea, a îmbunătăți accesul la justiție și a promova egalitatea de șanse pentru persoanele și familiile rome.

- **Diferențele culturale și integrarea socială:** Diferențele culturale și izolarea socială pot avea un impact asupra experienței generale și a bunăstării participanților romi la programele Erasmus+, ducând la sentimente de alienare sau excludere.
-

***Strategie:** Promovarea unui mediu favorabil și incluziv prin promovarea dialogului intercultural, a conștientizării diversității și a respectului reciproc între participanți. Încurajați schimbul și colaborarea interculturală prin activități comune, evenimente culturale și inițiative de implicare comunitară. Oferirea de programe de mentorat și sprijin de la egal la egal pentru a ajuta participanții romi să facă față provocărilor culturale și să construiască rețele sociale.*

Phiren Amenca este o rețea de voluntari și organizații rome și non-rome care lucrează împreună pentru a combate stereotipurile, a combate discriminarea și a promova incluziunea socială. Organizează proiecte internaționale de voluntariat, seminarii de formare și campanii de advocacy axate pe abilitarea tinerilor romi și dialogul intercultural.

Prin abordarea acestor bariere și implementarea unor strategii specifice, programele Erasmus+ pot promova o mai mare participare și incluziune a persoanelor rome, permițându-le să beneficieze de oportunitățile valoroase de educație, formare și dezvoltare personală oferite de program.

[Pentru mai multe informații, puteți consulta informațiile disponibile pe tema organizațiilor precum Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene \(FRA\), Consiliul European și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare \(PNUD\).](#)

4. Oportunități de schimb educațional și cultural

4.1. Oportunități de schimb educațional și cultural oferite prin programele Erasmus+

Schimburi de tineri Erasmus+

Schimburile de tineri (KA152-YOU) permit tinerilor din cel puțin două țări diferite să se întâlnească pentru o anumită perioadă de timp în jurul unui subiect de interes reciproc și să învețe despre culturile celorlalți. În timpul unui schimb de tineri, participanții, susținuți de liderii grupurilor, desfășoară împreună un program de activități prin ateliere, discuții, simulări etc., concepute și pregătite de ei înainte de schimb.

Ei folosesc metode de educație informală și educație non-formală (non-formală-nestructurată), învață un subiect într-un mod interactiv.

Schimburile de tineri le permit tinerilor să-și îmbunătățească competențele, să conștientizeze teme/domeniile tematice relevante din punct de vedere social, să descopere noi culturi, obiceiuri și stiluri de viață, în special prin învățarea reciprocă, și să consolideze valori precum solidaritatea, democrația și prietenia. În cadrul acestui program, tinerii pot participa la proiecte în străinătate, precum și la proiecte internaționale în Turcia.

Cursuri de formare Erasmus+

Un curs de formare Erasmus+ este un program internațional care se concentrează pe schimbul de idei pentru a găsi o soluție la o anumită problemă și oferă orientări inovatoare participanților.

Cursurile de formare ajută participanții să crească gradul de conștientizare. În plus, oferind perspective noi și diferite, contribuie la a deveni indivizi mai orientați spre soluții și cu gândire universală la sfârșitul programului. Permite participanților să-și prezinte propriile proiecte într-un mediu internațional și să obțină rezultate mai bune prin împărtășirea diferitelor idei. Prin sprijinirea dezvoltării personale a indivizilor, aceștia pot obține poziții mai bune în viața de afaceri.

Aceste cursuri sunt deschise tuturor persoanelor cu vârsta peste 18 ani. Cu toate acestea, în unele proiecte, participanților li se poate cere să aibă un anumit nivel de limbă străină sau se poate aștepta să fii strâns legat de tema proiectului în viața ta de zi cu zi. Durata programului este cuprinsă între 5-21 de zile.

4.2. Cum pot tinerii romi să dobândească noi competențe prin intermediul acestor programe

Competențe lingvistice

Tinerii romi care participă la programele menționate mai sus pot învăța limbi noi sau își pot îmbunătăți abilitățile lingvistice existente studiind sau făcând stagii în străinătate. Învățarea limbilor străine nu numai că facilitează comunicarea zilnică, dar permite și persoanelor să înțeleagă diferențele culturale și să comunice mai eficient la nivel internațional. Competențele lingvistice sporesc oportunitățile de angajare și de formare, permițând participanților să fie mai competitivi pe piața internațională a muncii. De exemplu, tinerii care dobândește competențe într-o limbă utilizată pe scară largă, cum ar fi engleza, pot avea șansa de a lucra în companii multinaționale sau de a participa la programe academice internaționale.

Comunicare interculturală

Oferă tinerilor romi posibilitatea de a interacționa cu diferite culturi și de a dezvolta abilități de comunicare interculturală. Studiul sau munca în diferite țări ajută la consolidarea unor valori precum toleranța, înțelegerea și respectul. Abilitățile de comunicare interculturală permit tinerilor romi să devină cetățeni globali și să contribuie la dezvoltarea lor în indivizi activi la nivel internațional. Aceste competențe pot contribui, de asemenea, la creșterea diversității și incluziunii în cadrul comunităților de romi și la consolidarea dialogului intercomunitar.

Competențe profesionale

Programele de formare profesională și stagii Erasmus+ permit tinerilor romi să dobândească competențe practice și experiență profesională necesare în lumea muncii. Aceste programe permit tinerilor să se specializeze într-un anumit domeniu și să dobândească competențe care sunt solicitate pe piața muncii. De exemplu, tinerii care au posibilitatea de a face stagii în domenii precum tehnologia informației, ingineria, turismul sau asistența medicală își cresc șansele de a avea o carieră în aceste sectoare. Competențele profesionale și experiența profesională cresc capacitatea de inserție profesională a participanților și contribuie în mod semnificativ la dezvoltarea carierei lor.

Abilități academice și de cercetare

Tinerii romi care participă la programe de învățământ superior își pot dezvolta abilitățile de cercetare prin studii academice în diferite sisteme educaționale. Studiul la diferite universități oferă participanților posibilitatea de a dobândi cunoștințe aprofundate în diverse discipline academice și de a realiza proiecte de cercetare. Acest lucru le permite să-și îmbunătățească realizările academice și să urmeze studii suplimentare. Abilitățile de cercetare ajută, de asemenea, participanții să dezvolte gândirea critică și competențele analitice, care sunt de mare importanță în viața academică și profesională.

Abilități sociale și personale

Programele de schimb de tineri permit tinerilor romi să-și dezvolte abilități sociale și personale, cum ar fi munca în echipă, leadershipul, rezolvarea problemelor și gândirea critică. Aceste programe permit tinerilor să-și consolideze abilitățile sociale lucrând cu colegi din culturi diferite. Abilități precum munca în echipă și leadershipul ajută participanții să reușească atât în viața personală, cât și în cea profesională. Abilitățile de rezolvare a problemelor și de gândire critică permit tinerilor să facă față provocărilor cu care se confruntă și să dezvolte soluții inovatoare.

Valorile europene și conștientizarea cetățeniei

Programele de schimb cultural sporesc gradul de conștientizare a valorilor europene și a cetățeniei active. Prin intermediul acestor programe, tinerii romi învață despre valori precum participarea democratică, drepturile omului și justiția socială și pun aceste valori în practică în viața lor de zi cu zi. Valorile fundamentale ale Uniunii Europene privind respectarea drepturilor omului, democrația, egalitatea și statul de drept contribuie la dezvoltarea individuală și socială a tinerilor. Aceste valori permit tinerilor romi să devină indivizi mai activi și mai conștienți în societate.

5. Comunicare și asistență

5.1. Strategii de comunicare cu tinerii romi și de încurajare a acestora să participe la program

Comunicarea eficientă cu tinerii romi și încurajarea participării lor la programul Erasmus+ necesită o abordare nuanțată care să recunoască diversele realități culturale, economice și sociale cu care se confruntă. Iată câteva strategii care pot fi folosite:

Implicarea și colaborarea comunității

- 🌐 **Colaborați cu liderii locali:** Colaborați cu liderii locali romi, organizațiile comunitare și școlile pentru a construi încredere și înțelegere. Acești lideri au adesea respect și influență și pot acționa ca punți între programul Erasmus+ și comunitate.
- 🌐 **Ateliere comunitare:** Organizați ateliere în comunitățile de romi pentru a-i informa despre oportunitățile Erasmus+. Trebuie să ne asigurăm că acestea sunt facilitate de persoane care fie provin din comunitate, fie au legături puternice cu aceasta.

Comunicare personalizată

- 🌐 **Sensibilitate culturală:** Adaptarea metodelor de comunicare pentru a fi sensibile din punct de vedere cultural. Utilizarea limbajului, a simbolurilor sau a narațiunilor care rezonază cu comunitatea romă poate crește implicarea.
- 🌐 **Mesaje vizuale și verbale:** Folosind ajutoare vizuale, povestiri și mărturii de la participanții romi anteriori care au beneficiat de program. Acest lucru poate ajuta la ilustrarea beneficiilor practice și poate inspira interes.

Accesibilitate și asistență

- 🌐 **Oferirea de materiale și sprijin în limba maternă** (dacă este diferită de limba națională) poate ajuta la depășirea barierelor în calea înțelegerii și implicării.
- 🌐 **Orientare și mentorat:** Stabilirea de programe de mentorat în care studenții romi interesați de Erasmus+ pot primi îndrumare de la cineva care a navigat deja prin proces.

Proiectarea programului incluziv

- 🌐 **Abordarea barierelor practice:** Înțelegerea și abordarea barierelor practice cu care s-ar putea confrunta tinerii romi, cum ar fi transportul, barierele lingvistice, accesul la internet sau documentația. Oferirea de soluții la acestea poate ușura semnificativ procesul de participare.
- 🌐 **Procese flexibile de aplicare:** Simplificați și oferiți flexibilitate în procesele de aplicare pentru a se adapta diferitelor circumstanțe educaționale și de viață.

Inițiative educaționale

- 🌐 **Campanii în școli:** Desfășurați campanii de informare în școlile cu populații semnificative de romi. Implicarea profesorilor și consilierilor în promovarea acestor oportunități ca parte a orientării în carieră.
- 🌐 **Burse și ajutor financiar:** Publicitatea clară a oricăror burse sau sprijin financiar disponibil special pentru studenții romi pentru a ajuta la atenuarea barierelor economice.

Construirea încrederii și a continuității

- 🌐 **Follow-up:** Implicarea continuă în comunitate chiar și după ateliere sau sesiuni de informare. Urmăririle regulate pot ajuta la menținerea interesului și pot ajuta potențialii solicitanți să navigheze în proces.
- 🌐 **Povești de succes:** Evidențierea și celebrarea periodică a poveștilor de succes ale studenților romi în Erasmus+ pentru a construi o narațiune pozitivă în jurul programului în cadrul comunității.

Rețea și expunere

- 🌐 **Vizite de expunere:** Organizarea de vizite de expunere pentru tinerii romi la universități sau instituții participante la Erasmus+. Întâlnirea cu studenții actuali și văzând facilitățile poate demistifica experiența și îi poate motiva să aplice.
- 🌐 **Platforme online:** Utilizarea rețelelor sociale și a forumurilor online pentru a ajunge la publicul mai tânăr acolo unde este cel mai activ. Crearea de conținut captivant care poate fi partajat cu ușurință pentru a crește gradul de conștientizare.

Implementarea acestor strategii necesită efort constant și dedicare pentru a înțelege provocările unice cu care se confruntă tinerii romi. Comunicarea și implicarea eficientă nu numai că pot încuraja participarea lor la programe precum Erasmus+, dar pot contribui și la abilitarea lor educațională și socială mai largă.

5.2. Metode de acordare a sprijinului și orientării

Sprijinirea tinerilor romi în dezvoltarea, implementarea și raportarea proiectelor Erasmus+ implică o abordare cu mai multe fațete care se concentrează pe accesibilitate, mentorat și sprijin continuu. Iată câteva metode eficiente de luat în considerare:

Suport pentru pregătire și planificare

- 🌐 **Ateliere și sesiuni de formare:** Oferirea de ateliere specifice despre cum să proiectați și să planificați un proiect Erasmus+, concentrându-vă pe abilități practice, cum ar fi scrierea propunerilor, gestionarea bugetului și planificarea proiectelor.
- 🌐 **Set de instrumente și resurse:** Dezvoltarea unui set de instrumente care include șabloane, liste de verificare și ghiduri special concepute pentru a ajuta tinerii romi să navigheze în etapele inițiale ale dezvoltării proiectului.

Programe de mentorat

- 🌀 **Mentorat de la egal la egal:** conectarea tinerilor romi cu colegii care au participat cu succes la proiecte Erasmus+. Acești mentori pot oferi informații de primă mână, încurajare și sfaturi practice.
- 🌀 **Îndrumare profesională:** Înființarea unei rețele de profesioniști care pot oferi consultații periodice pe parcursul ciclului de viață al proiectului. Aceasta ar putea include consilieri academici, manageri de proiect și experți în domeniu.

Navigare financiară

- 🌀 **Sprijin pentru planificarea financiară:** Furnizarea de formare cu privire la aspectele financiare ale proiectelor Erasmus+, cum ar fi bugetarea, gestionarea fondurilor și raportarea financiară. Acest lucru este crucial pentru conformitate și managementul de proiect de succes.
- 🌀 **Acces la microgranturi:** Oferirea de granturi mici pentru a ajuta la costurile inițiale ale proiectului, asigurându-se că barierele financiare nu împiedică participarea.

Asistență tehnică

- 🌀 **Accesul la tehnologie:** Asigurarea accesului participanților la resursele tehnologice necesare, inclusiv computere și acces la internet, care sunt esențiale pentru dezvoltarea și gestionarea proiectelor.
- 🌀 **Platforme online:** Utilizarea platformelor online pentru instruire, întâlniri și management de proiect, care pot ajuta la depășirea barierelor geografice și de mobilitate.

Sprijin cultural și lingvistic

- 🌀 **Sprijin lingvistic:** Furnizarea de servicii de traducere sau materiale de proiect bilingve pentru a se asigura că barierele lingvistice nu împiedică participarea sau înțelegerea.
- 🌀 **Consilieri culturali:** Includeți consilieri culturali care pot ajuta la adaptarea proiectelor pentru a fi sensibile și relevante din punct de vedere cultural, ceea ce este crucial pentru implicarea comunității romi în activitățile proiectului.

Check-in regulat și asistență pentru raportare

- 🌀 **Revizuirii programate:** Organizarea de întâlniri regulate de check-in pentru a monitoriza progresul, a oferi feedback și a aborda orice problemă din timp. Acest lucru ajută la menținerea proiectelor pe drumul cel bun și la motivarea participanților.
- 🌀 **Ateliere de raportare:** Oferirea de ateliere aproape de sfârșitul proiectelor pentru a ajuta la îndeplinirea cerințelor de raportare finală ale programului Erasmus+, concentrându-se pe modul de documentare eficientă a rezultatelor și a experiențelor de învățare.

Crearea de rețele și construirea comunității

- 🌀 **Forumuri comunitare:** Crearea de forumuri în care tinerii romi pot împărtăși experiențe, provocări și succese. Acest lucru poate încuraja un sentiment de comunitate și un scop comun.

- 🌀 **Evenimente de prezentare:** Organizarea de evenimente în care participanții își pot prezenta proiectele comunității, părților interesate și potențialilor sponsori. Acest lucru nu numai că le sărbătorește realizările, dar le sporește și vizibilitatea și impactul.

Sustenabilitate și urmărire

- 🌀 **Implicare continuă:** Oferirea de oportunități pentru participanții de succes la proiect de a rămâne implicați, poate în roluri de consiliere sau de conducere, pentru a crea un ciclu durabil de mentorat și sprijin.
- 🌀 **Mecanism de feedback:** Stabilirea unui mecanism clar de feedback care să permită participanților să-și exprime nevoile și experiențele, ceea ce poate ajuta la îmbunătățirea continuă a sistemului de sprijin.

Aceste metode urmăresc să consolideze capacitatea, încrederea și competența tinerilor romi, permițându-le să se implice pe deplin în programul Erasmus+ și să beneficieze de acesta. Oferind sprijin și îndrumare structurată, puteți contribui la asigurarea nu numai a succesului proiectelor lor, ci și a dezvoltării lor personale și profesionale.

6. Povești de succes și experiențe inspiraționale

6.1. Povești de succes ale tinerilor romi și ale organizațiilor rome în cadrul programului Erasmus+ și al altor programe de granturi

6.1.1. România

Împuternicirea fetelor rome prin arta comunitară

Proiectul își propune să creeze o comunitate puternică de tinere rome, prin expunerea la informare, dialog și participare la viața comunității, folosind un limbaj universal, care invită la creativitate, exprimare și comunicare, prin tehnica picturii murale și a desenului participativ.

Participarea la un proiect artistic aduce beneficii directe, atât tinerelor implicate în proiect, cât și comunității locale prin expunerea și conștientizarea valorilor etnice, cât și publicului larg, prin promovarea dialogului și eliminarea stereotipurilor despre romi.

Astfel, tinerele rome au posibilitatea de a se exprima creativ și de a învăța tehnici specializate de pictură, desen și schiță, sub îndrumarea unui artist local. Și împreună creează conceptul unui desen foarte mare, care exprimă nu numai identitatea romă, calitățile și valorile asociate etniei, ci și stereotipurile și tipurile de excludere, pe care le experimentează în viața lor de zi cu zi.

Curajul de a schimba – Ghid în 9 pași pentru lucrul cu tinerii romi

Acest proiect își propune să crească nivelul de incluziune și participare a tinerilor romi în activități de tineret și non-formale. Pentru a face acest lucru, a stabilit următoarele obiective mai jos:

- 🌀 Creșterea cunoștințelor și competențelor noilor lucrători de tineret, a asistenților sociali – care au cunoștințe în domeniu, dar nu și a tinerilor – și a voluntarilor – care ar dori să lucreze cu romii – în ceea ce privește lucrul cu tinerii romi folosind activități non-formale.
- 🌀 Îmbunătățirea utilizării eficiente a "Ghidului în 9 pași" în comunitățile de romi.
- 🌀 Creșterea capacității organizațiilor de a lucra cu tinerii romi.
- 🌀 Împărtășiți experiențe și bune practici pentru a învăța prin sprijin de la egal la egal.

Proiectul promovează îmbunătățirea calității activităților pentru tineret, consolidarea dimensiunii internaționale a activităților pentru tineret și capacitatea lucrătorilor și organizațiilor de tineret în sprijinul lor pentru tineret. De asemenea, promovează mobilitatea non-formală și informală în scop educațional și participarea activă în rândul tinerilor, precum și cooperarea, calitatea, incluziunea, creativitatea și inovarea la nivelul organizațiilor din domeniul tineretului. Se realizează acest lucru ajutând lucrătorii de tineret să dezvolte diferite competențe și să devină mai eficienți în activitatea lor de tineret prin utilizarea lucrărilor

practice adaptate obținute prin intermediul "Ghidului în 9 pași" atunci când comunică și lucrează cu tinerii romi.

De asemenea, proiectul oferă oportunități mai multe și egale tinerilor, în special celor cu mai puține oportunități, creând societăți incluzive, învățare și spațiu de calitate și participare pentru toți prin sprijinirea competențelor lucrătorilor de tineret prin punerea în practică a cunoștințelor lor

Ancorarea națională a ROMINKO

Acest proiect își propune să ancoreze procedurile de echilibru al competențelor – o modalitate de evaluare a abilităților și competențelor formale, dar mai ales non-formale și informale ale persoanelor fără educație sau cu educație preșcolară și fără pregătire profesională formală – în conformitate cu modelul francez pentru personalul administrației muncii, ghiduri de carieră, consultanți în muncă, mediatori de muncă, consilieri și mediatori de competență, tineri romi și non-romi.

O nouă INTRance

Acest proiect pentru tinerii romi, instituțiile de educație a adulților, camerele de comerț și industrie respectiv camerele de artizanat, rețelele de start-up-uri locale, administrațiile muncii, băncile și administratorii de fonduri, își propune să dezvolte spiritul antreprenorial în rândul tinerilor romi ca alternativă la accesul dificil al acestora pe piața muncii din cauza unor probleme generale ale romilor, cum ar fi nivelul redus de educație și lipsa unei pregătiri profesionale.

RomABC – Următoarea dimensiune

Acest proiect pentru profesorii care lucrează cu tinerii romi, mediatori educaționali și sociali, precum și tinerii romi și non-romi, își propune:

- Creșterea numărului de tineri romi cu alfabetizare digitală.
- Creșterea capacității de ocupare a forței de muncă a tinerilor romi și, în consecință, îmbunătățirea nivelului lor de integrare socială.
- Creșterea competențelor cadrelor didactice (din punct de vedere tehnic, metodologic, personal și social, multicultural) în implementarea cursurilor de alfabetizare digitală pentru tinerii romi;
- Îmbunătățirea cooperării interdisciplinare în domeniul alfabetizării digitale a tinerilor romi.

6.1.2. Spania

APG Zaragoza (Asociația de Promovare a Romilor din Zaragoza)

Fondată în 1975 de către romi pentru membrii săi din Zaragoza, este o entitate socială și cetățenească non-profit. Obiectivul său principal este de a transcende bunăstarea, acordând prioritate promovării și dezvoltării prin formare și promovarea interacțiunii culturale. Această organizație este dedicată depășirii provocărilor sociale și culturale, împuternicirea comunității rome prin educație și integrare.

Cele mai bune practici:

- 🌀 **Acord de colaborare cu Consiliul Local Zaragoza pentru programe de mediere destinate populației rome din Zaragoza.**
- 🌀 **Pentru programul A Lachi City:** Proiect de asistență socială pentru persoanele fără adăpost.

FSG (Fundatia Secretariatului Romelor)

Lucrează pentru promovarea cuprinzătoare a comunității rome, dezvoltând tot felul de acțiuni care contribuie la obținerea cetățeniei depline pentru romi, îmbunătățirea condițiilor de viață ale acestora, promovarea egalității de tratament și evitarea tuturor formelor de discriminare, precum și promovarea recunoașterii identității culturale a comunității rome.

Cele mai bune practici:

- 🌀 **Programul de acces:** Este un program de formare și angajare care promovează încorporarea populației rome pe piața muncii ca o ușă către incluziunea socială.
- 🌀 **Programul Promovare:** Este un proiect menit să asigure că tot mai mulți tineri romi obțin succes școlar în învățământul secundar obligatoriu și continuă să studieze pentru a reduce numărul abandonului școlar prematur.

FAKALI (Federația Asociației Femeilor Rome)

FAKALI este Federația Asociației Femeilor Rome, o organizație socială cu două decenii de experiență care are printre obiectivele sale promovarea cuprinzătoare a nivelului social, cultural și uman al țiganilor, și în special al femeilor, pentru a realiza o egalitate reală de drepturi, promovând în același timp cunoașterea și recunoașterea culturii țigănești și a contribuției sale la fizionomia și caracterul Spaniei.

Cele mai bune practici:

- 🌀 **Căsuța poștală împotriva atitudinilor negative față de romi:** Este primul instrument de denunțare directă a rasismului specific exercitat față de romi în țara noastră. Acest serviciu online oferă sprijin și consiliere, precum și asistență juridică gratuită dacă cazul o cere, persoanelor de etnie romă care au suferit sau au fost martore la orice tip de infracțiune discriminatorie.
- 🌀 **Egalitate și feminism:** Federația înțelege că feminismul nu poate fi caracterizat din punct de vedere hegemonic, ci mai degrabă din atenția acordată diversității. Din acest motiv, face parte din Consiliile Femeilor din Sevilla, La Línea de la Concepción (Cádiz) și Linares (Jaén), pe lângă formarea celor mai diverse rețele de femei, facilitând participarea socială la nivel municipal și regional. sau național.

Campus Roșu Rom

Prima rețea universitară de romi din Spania. Rețea de pionierat în Catalonia și Aragon, care nu numai că urmărește accesul studenților romi la universitate, dar îi însoțește și pe toți cei care sunt deja acolo. S-a născut datorită interesului și preocupării unui grup de studenți și profesori romi de acces universitar (GAU) pentru cei peste 25 de ani.

Motto-ul său este: "Nici măcar o singură persoană romă. Nicio persoană romă în spate."

Cele mai bune practici:

- **RomExcellence22:** Succesul Poporului Rom, un program de sprijin pentru persoanele aflate în procese de formare post-obligatorie, după mulți ani în afara educației și fără o tradiție familială academică.
- **ReferentsRome22:** Asigurarea succesului poporului rom și îmbunătățirea imaginii sociale a comunității rome, un proiect care abordează două probleme fundamentale pentru comunitatea romă de astăzi: succesul său educațional și social, îmbunătățind în același timp imaginea sa socială.

Predare specifică de formare continuă "Asistența socială și romii", Universitatea din Zaragoza

Organizat de studenți și profesioniști romi în asistență socială, acest curs predat la Facultatea de Științe Sociale și ale Muncii a Universității din Zaragoza răspunde nevoii de a extinde abilitățile profesionale interculturale la studenții Diplomei în Asistență Socială și a altor diplome conexe. Științelor sociale, care lucrează sau doresc să lucreze cu și pentru romi.

Pentru prima dată, o universitate publică oferă o propunere de formare pentru studenții la diplome universitare legate de probleme sociale, dezvoltată, condusă și predată de profesioniști și studenți romi dintr-o perspectivă critică și reflexivă. Prin diferite sesiuni realizate de diverși vorbitori (majoritatea romi) cu experiență academică și în intervenție socială cu populația romă, studenților li se oferă o imagine de ansamblu completă a realității istorice și actuale a poporului rom.

AECGIT (Asociația Profesori cu Romi)

AECGIT lucrează pentru înțelegere, solidaritate și comunicare între femei și bărbați din toate popoarele, etniile și culturile; pentru dezvoltarea unui model de bunăstare socială care să abordeze și să garanteze nevoile și drepturile fundamentale, pentru a realiza egalitatea constituțională de șanse, pentru toate persoanele, grupurile sau minoritățile etnice aflate într-o situație de inegalitate.

De asemenea, pentru dispariția tuturor tipurilor de atitudini negative, discriminare, intoleranță, rasism, opresiune și persecuție a unor grupuri umane asupra altora; bazate pe doctrine sau politici de discriminare rasială, culturală, sexuală, economică (sărăcie marginală), religioasă, ideologică, de culoare sau de origine etnică care sunt false din punct de vedere științific, nedrepte și periculoase din punct de vedere social și condamnabile din punct de vedere etic.

Cele mai bune practici:

- **Sesiuni de instruire:** Sunt organizate anual. Conținutul încearcă să acopere aspectele educaționale, sociale și culturale țigănească. Programul încearcă să răspundă nevoilor de formare, subiectelor care necesită dezbateri, precum și informării și comunicării materialelor și experiențelor. În acest scop, se desfășoară prezentări, mese rotunde, expoziții și lucrări de grup

care permit participarea și opinia tuturor participanților. Diseminarea publică a lucrărilor și a cererilor se face în legătură cu diferite probleme de politică educațională și socială.

- **Publicații:** Aduc contribuții academice, rapoarte, expoziții, materiale didactice de înaltă calitate tehnică și foarte apreciate pentru a lucra pentru incluziunea romilor.

Ververipen

"Diversitatea noastră este bogăția noastră", este motto-ul organizației, formată din romi și gadje care lucrează pentru respectul pentru diversitate, împotriva omogenizării, colonizării și intoleranței nu doar în sfera societății majoritare, ci și în cadrul colectivului rom.

Revendică o identitate romă incluzivă, intersecțională, decolonizată, feministă, multiplă și liberă. Această entitate desfășoară o muncă atât de necesară, lucrând în special pe rețelele de socializare pe probleme de gen și diversitate emoțională-sexuală țigănească.

Cele mai bune practici:

- **Lucrați în rețelele sociale** ([Twitter](#), [Facebook](#) și [Instagram](#)).

Asociația Națională Uniunea Romilor

Asociația Națională Uniunea Romilor este membră a Uniunii Internaționale a Romilor. Organizație recunoscută de Organizația Națiunilor Unite, dedicată apărării comunității rome. Domeniul său de activitate este teritoriul spaniol în activități care urmăresc recunoașterea culturii romilor ca valoare a culturii universale.

Cele mai bune practici:

- **Promovarea asociațiilor:** Este o campanie permanentă care își propune să sensibilizeze romii cu privire la nevoia de unire. "Împreună putem realiza" este motto-ul care ilustrează comoditatea de a lucra împreună pentru a-și atinge obiectivele.
- **Jurnaliști împotriva rasismului:** Este o campanie permanentă destinată profesioniștilor din mass-media. Jurnaliștii sunt rugați să semneze un manifest împotriva rasismului și sunt informați cu privire la cele mai remarcabile activități legate de comunitatea romă.

Institutul de Cultură a Romelor

Institutul de Cultură a Romilor este o fundație de stat din sectorul public promovată de Ministerul Culturii și Sportului spaniol, ale cărei obiective sunt dezvoltarea și promovarea istoriei, culturii și limbii rome, precum și diseminarea cunoștințelor și recunoașterii acestora prin studii, cercetări și publicații.

Prin organizarea de evenimente academice și culturale, precum și prin sprijinirea creației artistice, Institutul de Cultură Țigănească își propune să obțină recunoașterea contribuțiilor romilor la patrimoniul cultural comun și să valorizeze romii ca una dintre coloana vertebrală a culturii spaniole. Este o referință internațională în tratarea problemei romilor prin cultura sa.

Cele mai bune practici:

- **8 aprilie Premiile Institutului de Cultură Romă:** Este un festival anual de premiere de mare prestigiu acordat de Institut la următoarele categorii: Concordie, Sport, Arte plastice, Comunicare, Artele spectacolului, Cercetare, O întreagă carieră, Creație artistică și Muzică. Aceste premii recunosc meritele unor personalități – rome și non-rome – care, din diferite domenii artistice, sociale și academice, contribuie la diseminarea și îmbogățirea culturii rome.

Kamira (Federația Națională a Femeilor Rome)

Kamira este Federația Națională a Femeilor Rome din Spania, care a fost fondată în 1999 de femeile activiste rome și reprezentante ale asociațiilor lor, care s-au reunit pentru a forma o entitate non-profit, condusă de pasiunea și rezistența femeilor rome, și a devenit o federație de 25 de asociații răspândite în toată Spania.

Lucrează în diverse domenii, de la promovarea egalității de gen și combaterea discriminării, succesul educațional, accesul la servicii sociale, asistență medicală și sprijin pentru ocuparea forței de muncă.

Cele mai bune practici:

- **ROMusicA (Erasmus+ Small Scale Partnership 2023 – 2024):** Este un proiect al cărui scop este de a crea o bază de date bogată de muzică romă, disponibilă tuturor, care să fie disponibilă tuturor și să inspire noile generații de artiști.
- **Breaking a Taboo (parteneriat de cooperare Erasmus+ 2023 – 2026):** Este un proiect despre educația adulților, abordează prioritatea legată de integrarea socială și are ca grup țintă fetele și femeile rome și dezvoltarea lor personală.

AMURADI (Asociația Femeilor Universitare Rome din Andaluzia)

AMURADI este o asociație care își propune să apere interesele femeilor rome la facultate. Activitatea sa este organizată în jurul a trei axe fundamentale:

1. **Conștientizare:** Acțiuni de diseminare și sensibilizare în rândul cetățenilor cu privire la realitatea diversă și plurală a comunității rome.
2. **Participare:** Promovarea și vizibilitatea noii "realități țigănești", în care semnele și valorile identității lor culturale coexistă cu valorile cerute de societatea actuală: formare, profesionalism și integrare socială.
3. **Intervenție:** Acțiuni de intervenție socială în comunitatea romă, pentru promovarea femeilor și tinerilor romi și pentru îmbunătățirea condițiilor acestora.

Cele mai bune practici:

- **Programul Caixa Proinfancia:** Este un proiect de consolidare educațională pentru minori, sprijinind dezvoltarea lor academică în contextul școlar. De asemenea, familiile sunt protagoniști în educația băieților și fetelor, participând la ateliere terapeutice de grup unde se lucrează conținut legat de parentingul pozitiv. AMURADI asigură, de asemenea, nevoile de bază ale fetelor și băieților prin asigurare.

- 🌀 **Egalitate, dreptul tuturor:** Este un program care constă într-o serie de sesiuni bisăptămânale pentru instruire, conștientizare și conștientizare a egalității între bărbați și femei în Sevilla.

6.1.3. Bulgaria

Vreau să fiu student

Această inițiativă este un proiect de colaborare condus de Asociația Fair Chance în parteneriat cu organizația locală de romi, "Oportunități în secolul 21".

Această inițiativă a fost lansată în municipalitatea Asenovgrad pentru a aborda barierele educaționale cu care se confruntă copiii romi și alte grupuri marginalizate din comunitate. Vizând copiii cu vârsta de șase ani din medii dezavantajate din punct de vedere economic, proiectul și-a propus să ofere educație de bază și abilități lingvistice necesare pentru o tranziție fără probleme la școala formală.

Asenovgrad este remarcabil pentru tapiseria sa culturală diversă, fiind un centru pentru populația Pomak (etnici bulgari de credință musulmană care vorbesc turcă) alături de comunitatea romă. Comunitatea romă din Asenovgrad se confruntă cu provocări unice, inclusiv barierele lingvistice și izolarea culturală, care contribuie la rate ridicate de dezangajare educațională. Organizația locală, "Oportunități în secolul 21", a jucat un rol crucial ca mediator, valorificând legăturile sale profunde cu comunitatea comunitară pentru a reduce decalajul dintre inițiativă și comunitatea pe care o deservește.

Desfășurat pe parcursul a patru veri consecutive din 2004 până în 2007, programul a implicat un curs de formare de trei luni ținut în timpul vacanței de vară la școala locală. Acest curs pregătitor a fost conceput pentru a dota copiii cu abilități sociale, cum ar fi comportamentul în clasă și interacțiunea cu colegii, alături de instruirea intensivă a limbii bulgare și educația preșcolară de bază. Un apel suplimentar pentru familii a fost furnizarea de îngrijire pentru o zi întreagă, mese și rechizite școlare esențiale, cum ar fi rucsacuri, pixuri și caiete, care au ușurat o parte din povara economică a familiilor participante.

Proiectul a utilizat o abordare practică pentru a asigura participarea; În fiecare dimineață, coordonatorii de proiect au vizitat personal familiile pentru a însoți copiii la școală. Aceste coordonatoare, care au fost și mame ale copiilor participanți, au servit ca legături vitale, asigurând o prezență puternică și implicare pe tot parcursul programului.

Succesul proiectului a fost evident prin participarea entuziastă a copiilor și feedback-ul pozitiv din partea oficialilor școlii. Profesorii au raportat o îmbunătățire semnificativă a implicării și performanței academice a copiilor, rata inițială de abandon școlar scăzând la zero până la sfârșitul inițiativei. Impactul transformator al proiectului a fost recunoscut și sărbătorit atât de comunitate, cât și de autoritățile educaționale.

Clubul Diplomatic din Bulgaria, format din soții diplomaților, a finanțat inițial proiectul. Impresionat de rezultatele inițiativei, Clubul a pledat pentru sprijin guvernamental pentru a replica acest model la nivel național. Eforturile lor au fost fructuoase, ceea ce a dus la adoptarea de către guvernul bulgar a unui program similar pentru a finanța formarea lingvistică și educațională pentru copiii romi preșcolari din întreaga țară, bazându-se pe modelul pilot de succes dezvoltat de această inițiativă.

Acest proiect nu numai că a abordat nevoile educaționale imediate, dar a stabilit și un precedent durabil pentru integrarea comunităților minoritare în sistemul național de educație, demonstrând puterea intervențiilor educaționale centrate pe comunitate.

Înființarea unei întreprinderi public-private pentru cultivarea ierburilor sălbatice

Inițiat în 2002, proiectul își propune să stabilească o abordare durabilă și structurată a cultivării ierburilor sălbatice în Velingrad, Bulgaria. Această inițiativă este un efort de colaborare care implică Centrul de Afaceri și Informare din Velingrad, Asociația Fair Chance, municipalitatea locală, Liceul de Agricultură și comunitatea de afaceri regională. Susținut de finanțarea Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, programul european PHARE, resurse municipale și donații locale, acest proiect urmărește să transforme practicile informale și nesustenabile de colectare a ierburilor sălbatice într-o întreprindere agricolă structurată.

Scopul principal este de a implica populația locală de romi, care se bazează în mod tradițional pe colectarea ierburilor și ciupercilor, ceea ce duce adesea la degradarea mediului. Prin tranziția lor către cultivarea organizată, proiectul își propune să ofere locuri de muncă stabile și să protejeze biodiversitatea locală. În plus, urmărește să implice tinerii elevi romi de la liceul agricol local în această inițiativă durabilă, echipându-i cu abilități practice și oportunități de angajare.

Această inițiativă este un exemplu de colaborare public-privată eficientă. Municipalitatea a contribuit cu teren pentru cultivarea ierburilor, integrând resursele locale în proiect. Comunitatea de afaceri locală gestionează activitățile de producție și comerț, asigurând viabilitatea economică. Centrul pentru Afaceri și Informații supraveghează controlul calității și operațiunile de export, în timp ce Asociația Fair Chance dezvoltă conținut educațional. Această abordare sinergică asigură că toate fațetele întreprinderii sunt alinate la nevoile comunității și la standardele de mediu.

Proiectul nu numai că oferă o sursă de venit de încredere pentru comunitatea locală de romi, dar servește și ca model pentru practicile agricole durabile în Bulgaria. A avut un rol esențial în reducerea daunelor aduse mediului de recoltarea nereglementată a plantelor sălbatice și a stabilit un plan pentru inițiative similare în alte regiuni. Prin încorporarea programelor educaționale, proiectul asigură că generațiile viitoare sunt echipate cu cunoștințele și abilitățile necesare dezvoltării durabile.

Încă operațională, întreprinderea a devenit o piatră de temelie a ocupării forței de muncă locale și a gestionării mediului în Velingrad, demonstrând viabilitatea pe termen lung a integrării dezvoltării economice cu conservarea ecologică în planificarea comunitară.

Activități:

- **Dezvoltarea infrastructurii:** Construirea unui centru pentru ierburi sălbatice, complet cu facilități de depozitare, o sală de instruire și birouri administrative pentru a sprijini cultivarea și distribuția.
- **Cercetare botanică:** Efectuarea de studii asupra speciilor locale de plante sălbatice pentru a determina cele mai viabile opțiuni comerciale și durabile din punct de vedere ecologic.

- 🌱 **Operațiuni agricole:** Pregătirea terenului, plantarea, întreținerea, recoltarea și prelucrarea ierburilor, asigurând calitatea și eficiența de la sol până la depozitare.
- 🌱 **Strategia de marketing:** Dezvoltarea unui plan cuprinzător de comercializare a ierburilor pe plan intern și internațional, maximizând acoperirea și profitabilitatea.
- 🌱 **Programe educaționale:** Crearea de module de formare țintite atât pentru elevii de liceu locali, cât și pentru adulții șomeri pentru a promova abilitățile în agricultură și managementul afacerilor.
- 🌱 **Campanie de conștientizare a mediului:** Promovarea eforturilor de conservare prin educarea comunității despre importanța practicilor durabile de recoltare și conservarea ecologică.

Înființarea unui centru social pentru reducerea sărăciei

Acest proiect își propune să îmbunătățească serviciile sociale și să reducă nivelul de sărăcie din orașul Razlog. Se concentrează pe integrarea și participarea activă a tinerilor din comunitatea romă în toate etapele proiectului.

Proiectul este finanțat de DFID britanic și implementat de Asociația Fair Chance în parteneriat cu Asociația Modra.

Centrul coordonează activități precum:

- 🌱 **Mobilizarea resurselor:** Organizarea de campanii de colectare a donațiilor care implică participarea activă a tinerilor voluntari din comunitatea romă.
- 🌱 **Distribuirea resurselor:** Implementarea unor mecanisme transparente de distribuire a fondurilor și resurselor colectate între grupurile social-vulnerabile.
- 🌱 **Formare și consolidare a capacităților:** Dezvoltarea și desfășurarea de programe de formare pentru tineri și voluntari, în special din comunitatea romă, pentru a-și îmbunătăți calificările și participarea la activități sociale și caritabile.
- 🌱 **Îmbunătățirea** coordonării dintre autoritățile locale, sectorul ONG-urilor și întreprinderi pentru a oferi servicii sociale eficiente și accesibile.
- 🌱 **Asistență de urgență:** Oferirea de sprijin financiar și de consiliere persoanelor și familiilor în situații de criză.
- 🌱 **Campanii de conștientizare:** Inițierea de campanii informaționale și educaționale pentru protejarea drepturilor și îmbunătățirea condițiilor de viață ale grupurilor vulnerabile.

Prin implicarea activă a tinerilor din comunitatea romă, proiectul contribuie la incluziunea socială durabilă și la dezvoltarea profesională a acestora. Centrul este o instituție cheie în Razlog, nu numai că abordează nevoile sociale imediate, ci și încurajează un sentiment de comunitate și responsabilitate comună. Această inițiativă servește drept model pentru proiecte similare în alte regiuni, demonstrând modul în care eforturile comunitare integrate pot atenua în mod semnificativ sărăcia și pot îmbunătăți bunăstarea socială.

Mediatori educaționali pentru comunitatea locală de romi din Dobrich (Școala Dobri Voinikov)

Proiectul este finanțat de Guvernul bulgar printr-un program național implementat de școlile cu copii romi. Scopul principal al rolului de mediator educațional în cadrul școlii este de a acționa ca o punte între familii,

comunitățile locale, elevi și școala în sine. Acest lucru urmărește să asigure o prezență școlară cuprinzătoare și o educație de calitate pentru elevi și să încurajeze colaborarea dintre părinții elevilor aflați în situații de risc și specialiștii în educație din cadrul școlii.

Activități generale:

- 🌀 Organizarea și implementarea activităților care asigură prezența regulată la școală și participarea activă la procesul educațional.
- 🌀 Furnizarea de servicii care integrează părinții și comunitățile locale în viața educațională și socială a elevilor.

Mai exact:

- 🌀 Asistarea la includerea elevilor care trebuie să urmeze învățământul școlar obligatoriu.
- 🌀 Vizitați familiile copiilor aflați în învățământul obligatoriu pentru a organiza întâlniri menite să informeze și să asigure frecvența regulată a școlii.
- 🌀 Sprijinirea proceselor legate de obținerea documentației necesare pentru înscrierea la școală, asistarea părinților cu formularele de cerere, explicarea procedurilor legate de aplicare, clasificare și rezultate.
- 🌀 Contribuie la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de procesul educațional și lucrează pentru integrarea deplină a elevilor în mediul educațional, ținând cont de nevoile și cerințele lor specifice și legate de vârstă.
- 🌀 Facilitarea înțelegerii reciproce între elevii din diferite grupuri etnice și religioase, creând o atmosferă de înțelegere și toleranță, susținând în același timp drepturile copiilor.
- 🌀 Ușurați procesul de comunicare între specialiștii educaționali și studenți.
- 🌀 Participați activ la soluționarea litigiilor, concentrându-vă pe interesele elevilor.
- 🌀 Oferirea de asistență în comunicarea și interacțiunea între toate segmentele instituțiilor de învățământ și studenți, familiile acestora și comunitatea locală.
- 🌀 Sprijinirea activităților care facilitează implicarea părinților/tutorilor și a comunității în viața școlară.
- 🌀 Organizați întâlniri cu părinții și participați la ședințele consiliului, așa cum sunt evaluate de conducerea școlii.
- 🌀 Asigurarea implementării efective a învățării electronice la distanță și a tuturor activităților necesare pentru a ajunge la copiii și părinții care nu au dispozitive electronice și pentru a asigura o formare eficientă și sigură.

Academia Interculturală pentru Participare Civică și Toleranță

Academia Interculturală pentru Participare Civică și Toleranță este concepută pentru a ajunge la un spectru larg de elevi de liceu, cu un accent deosebit pe cei care au acces limitat la servicii. Scopul principal al programului este de a spori cunoștințele, interesul și motivația studenților de a se angaja în diferite forme de participare civică. Aceasta include votul în cunoștință de cauză, apărarea drepturilor minorităților și combaterea discriminării împotriva romilor și a discursului instigator la ură.

Programul își propune să dezvolte o înțelegere clară a atitudinilor, motivațiilor, abilităților și cunoștințelor tinerilor cu privire la procesele democratice și participare. O atenție deosebită este acordată tinerilor din comunitățile și regiunile vulnerabile, evaluând metodele care i-ar putea atinge și implica mai eficient.

Subiectele abordate includ stereotipuri și prejudecăți, valori democratice și interacțiuni culturale. Instruirea urmărește să împuternicească studenții prin promovarea înțelegerii diversității și incluziunii, echipându-i cu instrumentele necesare pentru a participa activ și responsabil în comunitățile lor.

Proiectul explorează diferite forme de implicare a tinerilor, încurajând implicarea activă și creativă în viața civică. O platformă online este dezvoltată pentru a facilita accesul la conținut educațional și experiențe de învățare interactive, promovând implicarea continuă în afara cadrului tradițional de clasă.

Un eveniment culminant în care elevii își pot împărtăși experiențele, pot învăța unii de la alții și își pot aprofunda înțelegerea responsabilităților civice. Programul se așteaptă să vadă o creștere a implicării civice a elevilor de liceu, în special a celor din comunitățile minoritare și defavorizate. Până la sfârșitul programului, elevii ar trebui să aibă un simț mai puternic al rolurilor lor în procesele democratice și să fie mai bine echipați pentru a pleda pentru ei înșiși și pentru ceilalți din comunitățile lor.

Academia Interculturală pentru Participare Civică și Toleranță este o inițiativă semnificativă care se străduiește să construiască o societate mai incluzivă prin împuternicirea următoarei generații cu cunoștințele și abilitățile necesare pentru participarea civică activă și promovarea unui mediu de toleranță și înțelegere.

6.1.4. Turcia

STGM (Centrul de Dezvoltare a Societății Civile)

STGM este o organizație care lucrează pentru a consolida societatea civilă din Turcia și pentru a crește capacitatea organizațiilor societății civile. STGM își propune să încurajeze organizațiile societății civile să lucreze mai eficient și mai durabil, oferindu-le instruire, consultanță, resurse și sprijin.

Centrul de Dezvoltare a Societății Civile are o activitate foarte importantă. Raportul intitulat "*Acești romi sunt întotdeauna așa - discriminarea experimentată de tinerii romi în educație și ocuparea forței de muncă*", care a fost pregătit pe baza rezultatelor interviurilor cu 105 tineri romi din 8 provincii, conține date și recomandări importante privind retragerea copiilor și tinerilor romi din educație.

Municipalitatea Metropolitană Istanbul

Atelierul privind romii care a avut loc la Istanbul pe 14 decembrie 2019 a fost un eveniment important pentru a discuta despre drepturile sociale, culturale și economice ale cetățenilor romi din Turcia. Atelierul a fost organizat cu scopul de a consolida integrarea socială și drepturile cetățenilor romi și a permis diferitelor părți interesate să se reunească pentru a propune soluții. Problemele cu care se confruntă romii au fost abordate în domenii precum educația, ocuparea forței de muncă, locuințele și identitatea culturală și au fost discutate soluții. Atelierul a fost considerat un pas important către protejarea drepturilor cetățenilor romi și sprijinirea incluziunii sociale a acestora.

Romani Godi

Romani Godi înseamnă "Mintea romă" în Romanes. Romani Godi este o călătorie pe care un grup de tineri activiști, preocupați de inegalitate, discriminare, încălcări ale drepturilor și amenințarea dispariției limbii și culturii rome, a pornit-o la începutul anului 2022 cu sloganul "Opre Roma".

Romani Godi recunoaște limba, istoria și cultura romilor, inegalitățile experimentate de romi și orice acțiuni istorice la care au fost supuși, ca memorie socială în ansamblu. Romani Godi efectuează monitorizare, cercetare și raportare cu scopul de a consolida memoria socială a romilor și de a genera soluții bazate pe drepturi pentru a elimina inegalitatea. Romani Godi, care a început ca o inițiativă, a devenit mai târziu o entitate juridică sub numele de Asociația pentru Studii de Memorie Romi (Romani Godi).

Asociația Romani Godi are un studiu foarte important: "*Proiect de combatere a discursului instigator la ură împotriva romilor din Turcia*". În cadrul proiectului, 20 de voluntari vor fi selectați pentru a organiza ateliere de consolidare a capacităților, urmate de monitorizarea și raportarea discursurilor de ură împotriva romilor în mass-media. În același timp, cazurile care necesită acțiuni în justiție vor fi transferate către ERRC (Centrul European pentru Drepturile Romilor), iar ERRC (Centrul European pentru Drepturile Romilor) va urmări procesele.

Universitatea T.C. Trakya (Abordări academice ale problemelor romilor)

Institutul de Cercetare a Limbii și Culturii Rome al Universității Trakya a organizat un panel cu tema "Abordări academice ale problemelor romilor" cu ocazia Zilei Romilor din 8 aprilie. Moderat de directorul adjunct al Institutului de Studii de Limbă și Cultură Romă, Assist. Ajuta. Prof. Dr. Tülay Tekin Yılmaz a moderat panelul online și Prof. Dr. Emine Didem Evci Kiraz de la Universitatea Aydın Adnan Menderes, Prof. Dr. Yusuf Genç de la Universitatea Sakarya și Conf. Dr. Dilara Ustabaşı Gündüz de la Universitatea KTO Karatay au participat în calitate de vorbitori. În cadrul panelului au fost discutate problemele și soluțiile la problemele cetățenilor romi în domeniile sănătății, educației, vieții de afaceri, domeniilor sociale și culturale.

Panelul a început cu discursul de deschidere al conf. univ. dr. Gökhan Ilgaz, directorul Institutului de Studii de Limbă și Cultură Romă. În discursul său, Prof. Dr. Ilgaz a vorbit despre activitățile Institutului și a prezentat Jurnalul Institutului de Studii de Limbă și Cultură Romană, singura revistă academică în acest domeniu din Turcia.

Academia Roma

În cadrul Programului de Sprijin pentru Dezvoltare Socială (SOGEP) al Agenției de Dezvoltare Trakya, proiectul "Academia Romilor", implementat de Direcția Provincială de Tineret și Sport Tekirdağ, a fost lansat ca o inițiativă importantă de dezvoltare socială. Printre partenerii acestui program se numără Biroul Muftiului Provincial Tekirdağ, Președinția Generală a Uniunii Romilor din Turcia și Fundația Turcă pentru Educație.

Academia Romilor își propune să sprijine integrarea socială a tinerilor romi și să le sporească oportunitățile educaționale și de angajare. Obiectivul principal al proiectului este de a contribui la dezvoltarea educațională, culturală, sportivă și profesională a tinerilor romi și de a le permite să participe mai eficient la

viața socială. În acest scop, proiectul organizează diverse activități educaționale și sociale și oferă sprijin pentru dezvoltarea abilităților tinerilor romi.

Principalele activități ale Academiei Romilor includ cursuri de formare profesională, cursuri de limbi străine, evenimente culturale, activități sportive și sprijin pentru ocuparea forței de muncă. Pe lângă aceste activități, proiectul oferă și servicii de consiliere pentru tinerii romi și creează rețele pentru a sprijini integrarea socială a acestora. Academia Romilor oferă tinerilor romi o platformă importantă pentru a-și descoperi potențialul, a-și dezvolta abilitățile și a participa mai activ în comunitățile lor. În acest fel, joacă un rol important în dezvoltarea socială și coeziunea socială.

6.2. Motivarea altor tineri cu aceste povești

Poveștile de succes dezvoltate în cadrul proiectelor deja implementate pentru tinerii romi pot fi extrem de motivante pentru alți tineri romi în următoarele moduri:

Oferirea de modele

Văzând oameni din medii similare care au depășit provocările și au obținut succes, tinerii romi sunt modele de urmat. Aceste modele demonstrează că succesul este posibil, indiferent de condițiile de pornire. Poveștile de succes îi ajută pe tinerii romi să-și imagineze o gamă mai largă de posibilități pentru propriul viitor, inspirându-i să-și stabilească obiective mai înalte și să urmărească ambiții pe care le-ar fi considerat inaccesibile.

Crearea unui sentiment de apartenență și comunitate

Poveștile de succes promovează un sentiment de comunitate și identitate comună, întărind ideea că realizările individuale contribuie la mândria și progresul colectiv al comunității romi. De asemenea, pot încuraja dezvoltarea de rețele de sprijin în rândul tinerilor romi, unde aceștia pot împărtăși experiențe, sfaturi și încurajări între ei.

Demonstrarea căilor practice către succes

Poveștile de succes oferă exemple concrete despre modul în care provocările pot fi depășite prin educație, formare profesională, antreprenoriat sau alte căi, oferind căi clare și acționabile de urmat. Ele ilustrează strategii pentru a naviga și depăși barierele sociale, economice și educaționale, făcând aceste căi spre succes mai accesibile și mai puțin intimidante.

Creșterea încrederii și a stimei de sine

Auzind despre succesele altora, tinerii romi pot crește încrederea și stima de sine, încurajându-i să creadă în propriul potențial și abilități. Aceste povești evidențiază adesea rezistența și perseverența, insuflând o mentalitate conform căreia eșecurile și eșecurile fac parte din călătoria către succes.

Evidențierea beneficiilor educației și dezvoltării competențelor

Poveștile de succes subliniază adesea importanța educației și a dezvoltării competențelor, motivând tinerii romi să investească în educația și dezvoltarea lor personală. De asemenea, prezintă beneficiile pe termen lung ale educației și formării, cum ar fi oportunități mai bune de angajare, câștiguri mai mari și o calitate îmbunătățită a vieții.

Încurajarea implicării civice și a advocacy-ului

Văzându-și colegii reușind poate inspira tinerii romi să se implice mai activ în comunitățile lor și să pledeze pentru ei înșiși și pentru ceilalți. Aceste povești pot fi, de asemenea, folosite pentru a influența schimbările de politici și pentru a obține sprijin pentru inițiativele menite să îmbunătățească condițiile și oportunitățile comunității rome.

Amplificarea narațiunilor pozitive

Poveștile de succes ajută la contracararea stereotipurilor și prejudecăților negative și amplifică narațiunile pozitive despre tinerii romi și succesele lor prin realizarea unei varietăți de strategii care valorifică diferite mass-media, inițiative comunitare și eforturi educaționale.

Oferirea de mentorat și îndrumare

Implementați programe de mentorat de la egal la egal în care persoanele rome de succes îndrumă membrii mai tineri ai comunității lor. Acest lucru creează o linie directă de sprijin și îndrumare personalizată. Asociați tinerii romi cu profesioniști în domeniile lor de interes. Acest lucru îi poate ajuta să obțină informații despre diferite căi de carieră și să construiască rețele valoroase.

Utilizarea tehnologiei și a rețelelor sociale

Creați platforme online dedicate sau grupuri de social media unde poveștile de succes pot fi împărtășite prin videoclipuri, interviuri și articole. Acest lucru face ca aceste povești să fie accesibile unui public mai larg. Găzduiți webinarii live în care romii de succes își împărtășesc poveștile și interacționează cu tinerii spectatori, permițând întrebări și implicare în timp real.

Programe educaționale și ateliere

Integrați poveștile de succes în programele școlare și programele educaționale pentru a oferi inspirație continuă și exemple de succes realizabil. Organizați ateliere care se concentrează pe dezvoltarea abilităților, planificarea carierei și creșterea personală, cu vorbitori invitați care își împărtășesc călătoriile de succes.

Colaborări cu organizații și instituții

Colaborați cu ONG-uri care se concentrează pe abilitarea romilor pentru a ajuta la diseminarea poveștilor de succes și integrarea lor în programele lor. Colaborarea cu corporațiile pentru a crea programe de stagiu

și plasare profesională pentru tinerii romi, evidențiind poveștile de succes ale celor care au prosperat în aceste roluri.

Programe de recunoaștere și premii

Stabiliți premii și programe de recunoaștere pentru a sărbători realizările tinerilor romi, oferindu-le o platformă pentru a-și împărtăși poveștile și a-i inspira pe alții. Găzduiți evenimente anuale în care romii de succes sunt recunoscuți, iar poveștile lor sunt împărtășite cu comunitatea, creând o tradiție de sărbătorire a succesului.

Implicarea comunității și sensibilizarea

Organizarea de evenimente comunitare în care poveștile de succes sunt evidențiate, promovând un sentiment de mândrie și realizare colectivă în cadrul comunității romi. Implicați părinții și membrii familiei împărtășind povești de succes care evidențiază beneficiile sprijinirii educației și aspirațiilor copiilor lor.

Abordarea barierelor sistemice

Utilizați aceste povești de succes pentru a pleda pentru schimbări de politici care abordează barierele sistemice cu care se confruntă comunitatea romă, asigurând un sprijin mai larg și mai durabil. Desfășurarea de campanii de conștientizare pentru a educa societatea în general cu privire la potențialul și realizările comunității romi, contribuind la reducerea discriminării și a prejudecăților.

Crearea de conținut media inspirațional

Produceți documentare, scurtmetraje și alt conținut media care să spună poveștile de succes ale tinerilor romi, făcând aceste narațiuni disponibile pe scară largă și captivante. Publicați cărți, articole și bloguri care compilează și evidențiază aceste povești, oferind materiale de lectură inspiraționale pentru tinerii romi și susținătorii lor.

Încurajarea antreprenoriatului

Înființați incubatoare de afaceri special pentru tinerii antreprenori romi, oferindu-le resursele, mentoratul și sprijinul necesar pentru a reuși. Împărtășiți poveștile antreprenorilor romi care au construit afaceri de succes, oferind un plan pe care alții să-l urmeze.

Construirea rezilienței și a abilităților de adaptare

Includeți povești de succes care abordează provocările de sănătate mintală depășite de tinerii romi, subliniind importanța rezilienței. Creați grupuri de sprijin în care tinerii romi să poată discuta despre provocările lor și să asculte de la colegii care au navigat cu succes în probleme similare.

Creșterea mândriei culturale

Evidențiați poveștile de succes care încorporează și sărbătorească moștenirea culturală romă, încurajând mândria și un puternic sentiment de identitate. Sprijiniți și împărtășiți povești de succes în arte și muzică, prezentând contribuțiile culturale bogate ale comunității rome.

Prin utilizarea unei abordări multifacetate care include mentorat, tehnologie, educație, implicare comunitară și schimbare sistemică, poveștile de succes ale tinerilor romi pot fi catalizatori puternici pentru motivație și inspirație. Aceste povești nu numai că evidențiază realizările individuale, dar deschid și calea pentru un mediu favorabil care hrănește aspirațiile comunității rome

7. Promovarea înțelegerii interculturale

7.1. Contribuția programelor Erasmus+ la înțelegerea interculturală

Schimbul cultural este un instrument fundamental pentru atingerea obiectivelor programului Erasmus+. În prezent, noul management al cunoștințelor necesită acest schimb de idei, valori, culturi și limbi nu numai la nivel intelectual, ci și legat de mobilitatea între țări. Cel mai bun mod de a cunoaște alte culturi este să interacționezi direct cu ele în spațiul lor fizic prin promovarea înțelegerii culturale.

A vedea o fotografie nu este același lucru cu a vedea ceva în natură și nici nu este același lucru să interacționezi online decât în persoană. Acest lucru este un lucru pe care aceste tipuri de proiecte îl rezolvă prin îmbunătățirea relațiilor personale, precum și a abilităților soft, creând un flux continuu de schimb de cunoștințe și oameni. Și acest flux este motorul care conduce și promovează înțelegerea interculturală.

Mai mult ca niciodată, în 2024, programul Erasmus+ se va alinia la valorile europene. Noua cerere de propuneri subliniază, de asemenea, că beneficiarii programului și activitățile trebuie să respecte valorile UE privind respectarea demnității umane, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului, în deplină conformitate cu valorile și drepturile consacrate în tratatele UE și în Carta drepturilor fundamentale a UE.

Programul Erasmus+ sprijină cetățenia activă și etica în învățarea pe tot parcursul vieții; încurajează dezvoltarea competențelor sociale și interculturale, a gândirii critice și a educației media.

Toate acestea sunt realizate prin munca unui consorțiu de parteneri din diferite țări pentru a dezvolta fiecare proiect ales. Fiecare partener împărtășește și aplică metodologia și cultura de lucru. Acest lucru le permite altora să învețe despre diferitele culturi care alcătuiesc UE și despre idiosincrazia sa atunci când vine vorba de muncă și de viață.

În evaluarea pentru acceptarea unui proiect este apreciată participarea entităților din diferite țări la acesta, ceea ce asigură un schimb cultural care include desigur cunoștințe și dezvoltare la nivel tehnic și social.

Prin participarea la un proiect Erasmus+, tinerii participă la activități de participare a tinerilor care pot fi naționale sau transnaționale, astfel încât această mobilitate internațională are un impact pozitiv în schimbul intercultural.

Activitățile dezvoltate pot fi ateliere, dezbateri, jocuri de rol, tehnici de dinamizare, simulări, utilizarea instrumentelor digitale, campanii de conștientizare, schimburi, voluntariat și formare, printre altele. Acestea sunt deschise organizațiilor de tineret și grupurilor informale de tineri din toate mediile, cu un accent special pe cei cu mai puține oportunități.

Rolul tuturor tipurilor de lucrători de tineret este foarte important atunci când vine vorba de implicarea tinerilor pentru a participa și a beneficia de aceste acțiuni. Funcțiile sale sunt esențiale în toate fazele de participare:

- Informație.
- Pregătirea înainte de participare:
  - Conținutul proiectului.
  - Probleme culturale ale partenerilor.
  - Cunoștințe de limbă engleză.
- Sprijin în dezvoltare.
- Evaluarea și menținerea cunoștințelor dobândite la întoarcere.
- Monitorizarea participanților.
- Evaluare finală.
- Noi propuneri de participare.

Este important să se țină cont de faptul că participarea la o acțiune interculturală nu crește automat înțelegerea interculturală. Implică un proces reflexiv de învățare și asimilare care este diferit pentru fiecare persoană și necesită sprijin înainte, în timpul și după. De asemenea, dobândirea competenței interculturale de către participanți poate depinde de nivelurile lor inițiale, de gen (femeile beneficiază mai mult), de dispoziția la mobilitate internațională, de ieșirea din propria zonă de confort sau de orice alte caracteristici personale sau colective.

Erasmus+ include atât participanți, cât și tehnicieni sau personal, iar beneficiile sunt pentru ambele grupuri și creează un flux de feedback unic și bogat. Programul facilitează mobilitatea personalului pentru predare și formare, putând face schimb de cunoștințe, bune practici și metode inovatoare de predare între instituții.

Acest flux de înțelegere interculturală este o provocare europeană care contribuie la responsabilizarea și sensibilizarea diferențelor culturale a cetățenilor capacitați în confruntarea cu noile provocări și transformări sociale; adică cetățeni europeni participanți în egalitate, indiferent de nivelul lor social, economic sau de studiu sau de origine etnică.

Participarea la programul Erasmus+ a avut ca rezultat o situație de câștig-câștig, una în care se întâmplă ceva bun tuturor, atât pentru indivizi, cât și pentru instituții, un câștig reciproc în care părțile lucrează împreună pentru a satisface interesele și a maximiza crearea de valoare.

În cazul înțelegerii interculturale, contribuie la creșterea profesională, creșterea oportunităților și promovarea colaborării.

Ca exemplu de metodologie există Blended Learning (cursuri online cu componente față în față) și programe intensive care combină învățarea online și la fața locului permit participanților să beneficieze atât de interacțiuni virtuale, cât și fizice. Programele mixte integrează cursuri online cu componente față în față. Această abordare permite elevilor să beneficieze atât de interacțiuni virtuale, cât și fizice.

Participând la aceste programe, puteți construi punți între culturi, promovând prietenii și creând o lume mai interconectată. Merită încercat!

Exemple pentru a vedea mai multe despre activitățile de participare a tinerilor:

- [Despre participarea tinerilor.](#)

 [Despre schimburile de tineri.](#)

7.2. Cum învață și înțeleg tinerii romi diferite culturi prin intermediul acestor programe

Participarea individuală sau colectivă la programul Erasmus+ este una dintre cele mai bune modalități de a învăța despre alte culturi, de a le împărtăși pe ale noastre și de a ne integra, beneficiind de oportunitățile oferite de UE. Există diferite acțiuni sau tipuri de proiecte a căror structură este explicată în mod clar în "[Ghidul programului Erasmus+](#)" pentru perioada 2021-2027 (paginile 14-18).

Participarea la programele Erasmus+ este o formare constantă în competențe soft care este foarte utilă pentru tinerii romi cu care lucrăm. Aceștia îi vor ajuta în dezvoltarea vieții lor de zi cu zi, să iasă din zona lor de confort și să aibă o prezență mai mare în activitățile promovate de UE.

Și cum pot tinerii romi să învețe și să înțeleagă diferitele culturi? Prin comunicarea interculturală.

Comunicarea interculturală se referă la capacitatea de a comunica eficient cu oameni din medii culturale diferite. Într-un proiect Erasmus+, acest lucru înseamnă să fie capabil să înțeleagă și să respecte diferențele de stiluri, valori și norme de comunicare ale partenerilor de proiect. Acest tip de comunicare este esențial pentru a încuraja incluziunea și coexistența fructuoasă.

Nu trebuie să ne speriem sau să ne îngrijorăm, această abilitate va fi dobândită participând la aceste programe.

Iată câteva sfaturi pentru o comunicare interculturală eficientă:

 [Brand Build for Leaders](#) de Bianca Isom în LinkedIn.

 [Educație executivă Berkeley.](#)

Proiectele Erasmus+ sunt o oportunitate excelentă de a lucra cu oameni din diferite țări, medii și culturi în echipe de lucru multiculturale la început. Una dintre provocările acestei metodologii de lucru este de a deveni o echipă interculturală compusă din agenți multiculturali (care au fost instruiți pe tot parcursul participării lor la activitățile Erasmus+) care promovează schimbări foarte benefice în comunitatea lor.

Ideea este ca tinerii romi care participă la aceste proiecte să dobândească instrumentele necesare pentru a fi agenți ai schimbării în comunitatea lor. Mai multe despre comunicarea interculturală și înțelegerea culturală în:

 [Site-ul Masterclass.](#)

 [Site-ul Institutului de Primăvară.](#)

Înțelegerea diverselor medii culturale ale partenerilor de proiect, cu diverse stiluri de comunicare, valori și norme ne permite să învățăm despre obiceiurile, credințele și practicile lor, deoarece acest lucru ne va ajuta să ajungem la o înțelegere interculturală profundă și să ajungem la o coexistență fructuoasă.

În cazul particular al tinerilor romi, aceste proiecte pot fi foarte utile pentru atragerea participării acestora.

Toate aceste activități de participare a tinerilor oferă grupurilor de tineri posibilitatea de a se implica în societatea civilă și în viața economică, socială, culturală și politică. Participând, își pot face vocea auzită pe subiectele care contează pentru ei.

Motive:

- 🌐 Ele încurajează incluziunea și participarea, respectând propria idiosincrazie.
- 🌐 Ei pot participa împărtășindu-și valorile și cultura.
- 🌐 Participarea este deschisă tuturor entităților și grupurilor.
- 🌐 Formarea non-gratuită este adaptată nevoilor și preocupărilor individului.
- 🌐 Sunt creativi și incluzivi.
- 🌐 Sunt proiecte win-win.
- 🌐 Ele promovează egalitatea și echitatea.

Ce te face să înveți despre diferite culturi?

- 🌐 Călătorind și întâlnind oameni din medii și naționalități diferite.
- 🌐 Stabilirea de relații de durată cu oamenii pe care îi simpatizezi.
- 🌐 Explorarea noilor orașe pe care le vizitezi.
- 🌐 Arătându-ți orașul și cultura vizitatorilor.
- 🌐 Schimb cu diferite metodologii de lucru.
- 🌐 Schimbul cu diferite moduri de viață.
- 🌐 Accesul la noile tehnologii.
- 🌐 Participarea la programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate pentru a obține Youthpass, recunoașterea europeană pentru identificarea și documentarea rezultatelor învățării obținute în cadrul proiectelor din cadrul programelor Erasmus+ și Corpul european de solidaritate.
[Aflați mai multe despre Youthpass aici.](#)
- 🌐 Învățarea și/sau exersarea abilităților de limbă engleză.
- 🌐 Învățarea și/sau practicarea unei alte limbi diferite limbi locale, aproape abilitățile de bază.
- 🌐 Încercarea de mâncare nouă. Consumul de mâncare locală este o modalitate bună de a face o imersiune culturală.
- 🌐 Participarea la evenimente locale.
- 🌐 Implicarea în activități complet noi pentru tine.
- 🌐 Documentarea călătoriilor și activităților printr-un jurnal, fotografii sau videoclipuri.
- 🌐 Colectarea de informații despre țara vizitată pentru a le împărtăși altor persoane.
- 🌐 Să fim deschiși la minte și flexibili pentru a absorbi cultura celuilalt.
- 🌐 Să fii dispus să-ți împărtășești cultura fără a o judeca pe cea a celuilalt, ca pe o îmbogățire personală.

[Faceți clic aici pentru a găsi mai multe sfaturi utile despre acest subiect.](#)

Toate aceste atitudini sunt utile și în viața ta privată și te ajută să-ți îmbunătățești abilitățile soft, foarte importante pentru bunăstarea ta. Împărtășește cu alții. Merită încercat!

8. Impactul programelor Erasmus+ asupra societății

8.1. Contribuția competențelor dobândite de tinerii romi din programele Erasmus+ la comunitățile lor

Programele Erasmus+ au fost mult timp anunțate pentru capacitatea lor de a îmbogăți experiențele educaționale ale participanților prin schimburi internaționale, dezvoltarea competențelor și integrarea culturală. Pentru tinerii romi, aceste programe oferă oportunități unice de a dobândi noi abilități și cunoștințe, pe care le pot folosi apoi în beneficiul comunităților lor. Impactul acestor abilități este profund, influențând diferite aspecte ale vieții comunității, de la dezvoltarea economică la coeziunea socială și înțelegerea culturală.

Unul dintre cele mai imediate efecte ale programelor Erasmus+ este îmbunătățirea capacității de inserție profesională și a competențelor antreprenoriale în rândul tinerilor romi. Prin diverse module de formare, ateliere și stagii încorporate în program, participanții dobândesc abilități practice în domenii precum tehnologia informației, managementul afacerilor și competențele lingvistice. Aceste competențe sunt cruciale, nu doar pentru avansarea personală în carieră, ci și pentru promovarea dezvoltării economice locale. Tinerii romi care se întorc din programele Erasmus+ inițiază adesea proiecte comunitare sau înființează mici întreprinderi, contribuind la economiile locale și reducând ratele șomajului în comunitățile lor.

Mai mult, expunerea la diverse medii și practici de afaceri îi echipează pe acești tineri cu abordări inovatoare ale afacerilor tradiționale, ducând adesea la creșterea productivității și la introducerea de noi produse sau servicii adaptate nevoilor comunităților lor. Acest spirit antreprenorial, susținut de abilitățile practice dobândite prin Erasmus+, stimulează economiile locale și servește drept inspirație pentru alți membri ai comunității, în special pentru generația tânără.

Programele Erasmus+ sunt, de asemenea, esențiale pentru dezvoltarea competențelor non-tehnice, cum ar fi conducerea, munca în echipă și comunicarea interculturală. Acestea sunt vitale pentru promovarea coeziunii sociale și a implicării comunității în rândul tinerilor romi. Participanții la Erasmus+ se întorc adesea cu o nouă perspectivă asupra conducerii comunității, motivați să adopte schimbări și să abordeze probleme precum discriminarea, excluziunea socială și inegalitatea educațională în cadrul comunităților lor.

Înarmați cu noi abilități și o viziune mai largă asupra lumii, acești tineri lideri se implică mai activ în guvernarea locală și în organizațiile comunitare, pledând pentru drepturile și nevoile romilor. Ei devin modele, arătând că schimbarea este posibilă și că membrii comunității lor pot aspira și atinge niveluri ridicate de dezvoltare personală și profesională. În plus, prin utilizarea abilităților lor de comunicare îmbunătățite, ei pot reduce decalajele dintre romi și alte grupuri comunitare, promovând o mai bună înțelegere și reducând prejudecățile.

Participanții la Erasmus+ se angajează adesea în schimburi culturale care le îmbogățesc înțelegerea propriei lor moșteniri culturale în contextul diversității globale. Această apreciere reînnoiește pentru cultura lor poate duce la eforturi menite să păstreze cultura în comunitățile lor. Tinerii romi folosesc abilitățile dobândite pentru a organiza ateliere culturale, expoziții și spectacole, care nu numai că sărbătoresc moștenirea romă, ci și îi educă pe alții despre istoria și tradițiile lor, combatând stereotipurile și încurajând mândria în cadrul comunității.

În plus, acești tineri își asumă adesea roluri de mentorat, transmitând abilitățile și cunoștințele pe care le-au dobândit altora din comunitate prin intermediul mediilor educaționale informale. Această educație de la egal la egal întărește nivelul educațional general al comunității, făcând-o mai rezistentă și mai adaptabilă la schimbare.

Contribuția competențelor dobândite de tinerii romi prin programele Erasmus+ este multidimensională, având un impact asupra dimensiunilor economice, sociale și culturale ale comunităților lor. Combinația de competențe tehnice și non-tehnice îmbunătățește capacitatea de inserție profesională și capacitatea antreprenorială, încurajează integrarea socială și promovează înțelegerea și conservarea culturală. Aceste programe nu numai că oferă tinerilor romi instrumentele necesare pentru a-și transforma propriile vieți, dar îi împuternicesc și să contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea comunităților lor, deschizând calea pentru o societate mai incluzivă și mai echitabilă. Prin participarea la Erasmus+, tinerii romi devin catalizatori ai schimbării, demonstrând impactul profund pe care educația și dobândirea de competențe îl pot avea la nivel comunitar.

8.2. Obținerea unei perspective mai largi prin interacțiunea cu comunitatea lor

Perspectiva mai largă pentru tinerii romi dobândită prin interacțiunea cu comunitatea lor, în special atunci când este cuplată cu experiențele din programe precum Erasmus+, cuprinde mai multe domenii cheie:

-
Interacțiunea în cadrul comunității lor permite tinerilor romi să reducă decalajul dintre valorile tradiționale rome și normele sociale mai largi. Prin implicarea activă în comunitatea lor, acești tineri pot contribui la provocarea și schimbarea stereotipurilor despre romi atât în propriile comunități, cât și în societate. Această interacțiune sporită încurajează un sentiment de apartenență și acceptare, care este esențial pentru integrarea socială a persoanelor rome în societate.
-
Interacțiunea regulată în cadrul comunității lor îi ajută pe tinerii romi să-și consolideze identitatea culturală prin înțelegerea profundă a rădăcinilor, tradițiilor și valorilor lor. Acest sentiment puternic de identitate este vital pentru împuternicirea personală și încrederea în sine. Le permite să navigheze prin complexitatea păstrării moștenirii lor culturale în timp ce se integrează în țesutul social mai larg. Tinerii romi împuterniciți sunt mai predispuși să pledeze pentru comunitatea lor, să combată discriminarea și să lupte pentru șanse egale în educație și angajare.
-
Interacțiunea cu liderii comunității, mentorii și modelele din comunitatea romă poate influența în mod semnificativ aspirațiile educaționale ale tinerilor romi. Văzând figuri de

succes care împărtășesc medii similare îi poate inspira pe acești tineri să urmeze studii superioare și cariere profesionale. Mai mult, interacțiunea comunitară oferă adesea rețele de sprijin practic pentru studenții romi, oferind meditații, sfaturi și încurajări care ar putea să nu fie disponibile în mediile educaționale tradiționale.

- **Prin interacțiunea comunitară, tinerii romi pot dezvolta abilități de conducere care sunt esențiale pentru dezvoltarea comunității.** Ei învață să organizeze proiecte comunitare, să susțină nevoile comunității și să-și reprezinte comunitatea în arenele politice sau sociale. Aceste roluri de conducere nu numai că contribuie la creșterea personală, ci și la încurajarea unui sentiment de responsabilitate față de comunitatea lor, conducând inițiative de dezvoltare care aduc beneficii atât membrilor comunității rome, cât și non-romilor.
- **Interacțiunea cu comunitatea lor permite tinerilor romi să construiască o rețea care poate oferi atât sprijin social, cât și profesional.** Această rețea este crucială pentru partajarea resurselor, cum ar fi informații despre oportunități de angajare, programe educaționale și servicii sociale care sunt accesibile și sensibile la nevoile romilor. Astfel de rețele sporesc reziliența comunității, asigurându-se că membrii săi nu sunt izolați și au acces la oportunități de avansare personală și colectivă.
- **Pe măsură ce tinerii romi interacționează cu diferite fațete ale propriei comunități și interacționează cu comunitățile externe, ei joacă un rol vital în promovarea dialogului intercultural.** Ei pot contesta concepțiile greșite și îi pot educa pe alții cu privire la cultura romă, reducând astfel prejudecățile și promovând o societate mai incluzivă. Poziția lor unică atât ca persoane din interior, cât și ca constructori de punți le permite să faciliteze înțelegerea și cooperarea între diverse grupuri culturale.

Perspectiva mai largă dobândită de tinerii romi prin interacțiunea comunitară este parte integrantă a dezvoltării lor personale și a ridicării socio-economice a comunității rome. Aceste interacțiuni nu numai că pregătesc tinerii romi să facă față provocărilor globale, dar îi și echipează pentru a contribui pozitiv la societate prin valorificarea cunoștințelor și experiențelor lor culturale unice. Implicarea în comunitatea lor îi ajută să-și realizeze potențialul ca agenți ai schimbării, capabili să conducă eforturile către o mai mare egalitate și integrare.

9. Cooperarea cu instituțiile de învățământ și ONG-urile

9.1. Oportunități de colaborare cu instituțiile de învățământ și organizațiile societății civile

Cooperarea dintre organizații și instituții în contextul nevoilor tinerilor romi are ca scop promovarea dezvoltării și implementării de practici inovatoare care să abordeze provocările lor specifice la nivel local, regional, național și european. Sunt evidențiate trei oportunități cheie:

- **Alianțe pentru inovare:** Aceste alianțe consolidează capacitatea de inovare în domenii precum învățământul superior, formarea profesională și întreprinderile, oferind soluții adaptate nevoilor tinerilor romi.
- **Dezvoltarea capacităților:** Această abordare se concentrează pe îmbunătățirea calității și recunoașterii muncii în domeniul tinerilor romi, precum și pe sprijinirea noilor proiecte de mobilitate pentru învățarea non-formală. Acesta urmărește să sporească capacitatea organizațiilor care lucrează cu tinerii romi, promovând activități de învățare non-formală și sprijinind planurile de mobilitate pentru a elimina decalajele în educație și ocuparea forței de muncă.
- **Cine poate participa:** Organizațiile non-profit, ONG-urile, consiliile de tineret și autoritățile publice locale, regionale sau naționale sunt eligibile pentru a coordona proiecte. Alți participanți pot include organizații publice sau private care lucrează cu tinerii romi, care contribuie cu soluții inovatoare și colaborează la programe de dezvoltare a capacităților.

Această abordare cooperantă urmărește nu numai să răspundă nevoilor specifice ale tinerilor romi, ci și să consolideze participarea acestora în societate și să elimine lacunele educaționale și de ocupare a forței de muncă cu care se confruntă, în conformitate cu obiectivele Strategiei UE pentru tineret. [Verificați aici pentru mai multe informații.](#)

Proiectele Erasmus+ pentru tineret oferă o gamă largă de oportunități de colaborare cu instituțiile de învățământ și organizațiile societății civile. Aceste colaborări pot consolida proiectele oferind o perspectivă mai largă, expertiză specifică și resurse suplimentare. Iată câteva modalități prin care organizațiile pot colabora la proiectele Erasmus+ pentru tineret:

Instituții de învățământ:

- Școlile, liceele, universitățile și alte instituții de învățământ pot colabora prin furnizarea de spații pentru activități de învățare, acces la resurse educaționale și facilitarea participării studenților la proiectele Erasmus+ pentru tineret.
- Profesorii și personalul educațional pot participa ca mentori, facilitatori de ateliere sau experți în subiecte specifice legate de proiect.

- Instituțiile de învățământ pot colabora, de asemenea, prin organizarea de evenimente de informare pentru a promova proiectele Erasmus+ Youth în rândul studenților lor și al comunității educaționale mai largi.

De exemplu: O asociație de tineri romi cu un ONG local specializat în dezvoltarea comunității pentru a iniția un proiect axat pe dezvoltarea abilităților de conducere în rândul tinerilor romi. Împreună, organizează ateliere, evenimente comunitare și programe de mentorat menite să împuternicească tinerii romi să devină susținători ai comunității lor. ONG-ul își aduce experiența în organizarea comunității și accesul la finanțare, în timp ce asociația de tineret oferă o platformă pentru tinerii romi pentru a-și exprima preocupările și aspirațiile.

Organizații ale societății civile:

- Organizațiile de tineret, asociațiile comunitare, ONG-urile și alte grupuri ale societății civile pot colabora prin aducerea expertizei lor în lucrul cu tinerii, rețeaua lor de contacte și resurse suplimentare.
- Aceste organizații pot fi parteneri cheie în implementarea activităților pe teren, cum ar fi ateliere, schimburi de tineri, evenimente de conștientizare și campanii.
- De asemenea, pot colabora la identificarea nevoilor specifice ale tinerilor și la elaborarea de activități pentru a răspunde în mod eficient acestor nevoi.

De exemplu: Un efort de colaborare între un grup de tineri romi, o universitate și o asociație culturală are ca rezultat co-crearea unui proiect centrat pe conservarea patrimoniului rom și promovarea schimburilor culturale. Prin planificare și luare a deciziilor comune, partenerii dezvoltă ateliere, evenimente culturale și programe de schimb care celebrează cultura și identitatea romă. Această abordare colaborativă asigură că proiectul este relevant și receptiv la nevoile și aspirațiile tinerilor romi.

Co-crearea proiectelor:

- Colaborarea dintre instituțiile de învățământ, organizațiile societății civile și alți parteneri poate duce la crearea în comun a unor proiecte mai puternice și mai relevante.
- Prin implicarea diferitelor părți interesate în toate etapele procesului, de la concepție până la evaluare, pot fi dezvoltate proiecte care abordează mai eficient provocările și nevoile tinerilor.
- Schimb de bune practici.
- Colaborările cu instituții de învățământ și organizații ale societății civile din alte țări participante la programul Erasmus+ pentru tineret pot oferi oportunități de schimb de bune practici.

- ☉ Aceasta poate include învățarea reciprocă despre abordări inovatoare, metodologii eficiente și strategii de implicare a tinerilor care pot îmbogăți proiectele și le pot spori impactul.

De exemplu: un consorțiu de organizații de tineret rom din diferite țări europene colaborează la un proiect Erasmus+ pentru tineret axat pe combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale. Prin vizite de schimb și întâlniri virtuale, organizațiile împărtășesc cele mai bune practici, abordări inovatoare și strategii de succes pentru implicarea tinerilor romi în advocacy și activism. Această învățare transfrontalieră încurajează solidaritatea și sprijinul reciproc între comunitățile de romi din întreaga Europă.

Pe scurt, oportunitățile de colaborare cu instituțiile de învățământ și organizațiile societății civile sunt esențiale pentru succesul proiectelor Erasmus+ pentru tineret, deoarece permit utilizarea unei varietăți de resurse, cunoștințe și experiențe pentru a crea intervenții mai semnificative și mai durabile pentru tineri.

[Puteți vizita site-ul Erasmus+ pentru mai multe informații despre cooperarea dintre organizații.](#)

9.2. Cum pot fi stabilite și susținute parteneriatele

Stabilirea și susținerea parteneriatelor pentru un proiect care vizează abordarea nevoilor tinerilor romi necesită o planificare și o implementare atentă. Iată cum pot fi stabilite și susținute parteneriatele în acest context:

- ☉ **Obiective clare și viziune comună:** Începeți prin a defini obiective clare pentru proiect, concentrându-vă pe abordarea nevoilor specifice ale tinerilor romi. Să se asigure că toți partenerii împărtășesc o viziune comună pentru îmbunătățirea vieții tinerilor romi și se angajează să obțină rezultate tangibile.
- ☉ **Beneficiu reciproc:** Identificați beneficiile pe care fiecare partener le poate aduce proiectului. Aceasta ar putea include accesul la resurse precum finanțare, expertiză în dezvoltarea tinerilor, rețele în cadrul comunităților rome sau experiență în sensibilitate și incluziune culturală.
- ☉ **Comunicare eficientă:** Stabiliți canale deschise de comunicare între toți partenerii de proiect. Întâlnirile regulate, actualizările prin e-mail și documentarea clară a responsabilităților ajută la asigurarea faptului că toată lumea este informată și implicată pe tot parcursul proiectului.
- ☉ **Încredere și respect:** Construiți încredere între parteneri demonstrând integritate, fiabilitate și respect pentru expertiza și perspectivele celuilalt. Recunoașteți provocările unice cu care se confruntă tinerii romi și asigurați-vă că vocile lor sunt auzite și respectate pe tot parcursul proiectului.
- ☉ **Roluri și responsabilități clare:** Definiți clar rolurile și responsabilitățile fiecărui partener de la început. Aceasta include identificarea persoanelor care vor conduce diferite aspecte ale proiectului, cine va oferi sprijin și cine va fi responsabil pentru monitorizare și evaluare.

- 🌀 **Flexibilitate și adaptabilitate:** Rămâneți flexibili și adaptabili la circumstanțe și nevoi în schimbare. Comunitățile rome pot avea considerații culturale unice care necesită ajustări ale abordării proiectului. Fiți deschiși la feedback și dispus să faceți schimbările necesare pentru a asigura succesul proiectului.
- 🌀 **Implicare și evaluare continuă:** Menținerea angajamentului continuu cu tinerii romi și liderii comunității pe tot parcursul proiectului. Evaluați în mod regulat progresul, colectați feedback și faceți ajustări după cum este necesar pentru a vă asigura că proiectul rămâne relevant și eficient.
- 🌀 **Mobilizarea resurselor:** Identificarea și mobilizarea resurselor necesare pentru a sprijini proiectul. Acest lucru poate implica obținerea de finanțare de la granturi guvernamentale, fundații sau sponsori corporativi, precum și mobilizarea contribuțiilor în natură de la parteneri și membri ai comunității.

Urmând aceste principii și practici, parteneriatele pot fi stabilite și susținute în mod eficient pentru proiecte menite să răspundă nevoilor specifice ale tinerilor romi, ducând la rezultate pozitive și un impact de durată în cadrul comunității.

10. Strategii pentru creșterea participării

10.1. Strategii sugerate pentru promovarea participării tinerilor romi la programele Erasmus+

Promovarea participării tinerilor romi la programele Erasmus+ necesită o combinație de strategii axate pe conștientizare, incluziune și sprijin specific pentru nevoile acestei comunități. O mențiune specială trebuie făcută idiosincraziilor țărilor în care sunt situate.

În primul rând, pentru ca strategiile definite să aibă succes, nu o putem considera o populație izolată de restul. Prin urmare, pentru a obține interesul și participarea lor la aceste programe, aceste acțiuni nu trebuie să fie îndreptate doar către populația romă. Ei trebuie să fie însoțiți de aplicarea lor și în entitățile care urmează să le ofere sprijinul, însoțirea sau co-participarea și co-crearea, este vorba despre promovarea conviețuirii și incluziunii cu ei și ambele sunt bidirecționale. În plus, aceste strategii oferă oportunități de dezvoltare personală și profesională tuturor participanților.

Strategii de conștientizare și diseminare

Campanii de informare și conștientizare:

- Desfășurarea de campanii specifice în comunitățile de romi pentru a informa despre beneficiile și oportunitățile programelor Erasmus+.
- Utilizarea mass-mediei locale și a rețelelor sociale pentru a disemina poveștile de succes ale tinerilor romi care au participat la Erasmus+.
- Invitații de a participa la activitățile organizate de entitățile care participă la aceste programe.
- Distribuirea publicațiilor.

Colaborarea cu liderii și organizațiile comunității:

- Colaborarea cu asociațiile și liderii romilor, în calitate de agenți locali, pentru a construi încredere și a disemina informații relevante.
- Desfășurarea de ateliere informative în centre comunitare, școli și în general în spațiile utilizate de comunitatea romă.
- Creați evenimente accesibile și primitoare pentru comunitatea romă, încorporând elemente ale culturii rome, cum ar fi muzica și mâncarea tradițională.
- Promovați mentoratul de la egal la egal.

Strategii de incluziune și adaptare

Adaptare culturală și lingvistică:

- Creați materiale relevante din punct de vedere cultural și ușor de înțeles.

- 🌀 Furnizarea de materiale informative și sesiuni de orientare în limbile și dialectele utilizate de comunitatea romă.
- 🌀 Alegeți teme care le asigură și garantează dreptul la identitate, putând să-și prețuiască cultura, obiceiurile sau limba în condiții de egalitate cu oricare altul.

Strategii de resurse umane

Instruire pentru profesioniști și voluntari:

- 🌀 Orientarea și formarea liderilor comunitari, educatorilor și lucrătorilor de tineret în competențe interculturale și creșterea gradului de conștientizare cu privire la comunitatea romă.
- 🌀 Promovarea dezvoltării de programe specifice de formare pentru tinerii romi în competențe care să faciliteze participarea acestora la Erasmus+.
- 🌀 Instruire specifică în valorile europene: echitate, diversitate, incluziune și drepturile omului, benefice pentru incluziunea comunității romă.
- 🌀 Instruire IT pentru creșterea calității și eficacității acțiunilor.

Promovarea Leadership-ului Tinerilor Romi:

- 🌀 Încurajarea și susținerea dezvoltării tinerilor lideri romi care pot acționa ca reprezentanți și promotori ai programului Erasmus+ în comunitatea lor.
- 🌀 Includeți promovarea valorilor europene prin utilizarea materialelor și formării care includ modul de participare la programul Erasmus+.
- 🌀 Consolidarea cunoașterii valorilor europene ca instrument de incluziune socială și dezvoltare personală.

Strategii de sprijin și însoțire

Sprijin în birocratie și organizare:

- 🌀 Oferiți consultanță de specialitate și asistență personalizată în completarea formularelor și înțelegerea procedurilor de aplicare.
- 🌀 Strategii de sprijin, însoțire și mentorat înainte, în timpul și după participarea lor.
- 🌀 Stabilirea programelor de mentorat cu tinerii romi care au participat deja la Erasmus+.

Suport financiar și logistic:

- 🌀 Finanțare suplimentară cu burse și ajutor financiar specific pentru acoperirea cheltuielilor suplimentare care pot apărea pentru a facilita accesul.

Strategii de colaborare

Alianțe cu alte entități și instituții:

- Colaborarea cu școlile, universitățile și organizațiile neguvernamentale care lucrează cu tinerii romi.
- Promovarea proiectelor comune și asigurarea faptului că instituțiile de învățământ sprijină activ participarea acestor tineri.

Strategii de sustenabilitate

Monitorizare și evaluare a impactului:

- Stabilirea mecanismelor de colectare a datelor pentru evaluarea impactului.
- Studii de impact, analiza participării și a bunelor practici ale programelor Erasmus+ la tinerii romi.
- Utilizarea rezultatelor pentru îmbunătățirea și adaptarea strategiilor de incluziune în timp real.

10.2. Orientări pentru liderii comunitari, educatori și lucrători de tineret

Programul Erasmus+ urmărește să promoveze participarea tinerilor, consolidarea calității proceselor de învățare informală și non-formală și dezvoltarea activităților de tineret de calitate, garantând calitatea acesteia, ceea ce oferă o mai mare libertate atât tehnicienilor, cât și participanților, lăsând un spațiu vital pentru creativitate.

După prezentarea strategiilor sugerate pentru promovarea participării romilor, enumerăm câteva sfaturi pentru lideri, educatori și lucrători de tineret.

- Revitalizarea comunității sociale și instrumentele sale sunt o bază de lucru fundamentală pentru a încuraja acest grup și pe toți ceilalți să participe la acest program.
- Strategiile trebuie adaptate grupului de lucru; întreaga comunitate romă nu are aceleași nevoi sau interese.
- Sunt proiecte la care să participi în condiții egale, nu sunt proiecte de intervenție socială în sine, cu feedback constant între toți actorii aceluiași proiect și între cei ai celorlalte proiecte ale comunității Erasmus+.
- Este necesar să reținem că este dificil pentru tinerii romi să fie agenți de schimbare și transformare socială în comunitatea lor și să se deplaseze intern între tradiția lor și extern cu modernitatea, care este, de asemenea, în continuă schimbare.
- Participarea trebuie să se bazeze pe și cu idiosincrazia lor; Participarea la proiecte care nu respectă sau nu înțeleg cultura și valorile lor specifice nu poate fi necesară și le-ar cere să le abandoneze.
- Este foarte util să localizăm lideri romi în instituții, astfel încât aceștia să sprijine și să încurajeze participarea.
- Includerea familiilor în primii pași de participare facilitează parcursul, deoarece în acest fel sunt informați despre proiect și pot facilita implicarea tinerilor.
- Promovați networking-ul.

- Stabilirea de sinergii și alianțe cu Rețeaua de facilitatori de participare aparținând Fundației Secretariatul Romilor (FSG).

Este grupul de stat al tinerilor romi, care este responsabil de sprijinirea echipelor FSG pentru a energiza activitățile de participare. Aceste activități sunt organizate în principal în cadrul Programului de stat pentru promovarea participării cetățenilor romi, în special a populației tinere.

Acest grup de tineri acționează ca agenți locali și au rădăcini solide în municipalitățile lor și abilități de gestionare a grupurilor, care sprijină echipele FSG în dezvoltarea acestei linii prin lansarea de acțiuni la nivel teritorial și statal.

11. Instituții și organizații care sprijină tinerii romi

11.1. România

Principalele instituții din România care oferă oportunități tinerilor, în general, precum și tinerilor romi sunt următoarele:

Guvernul României

Site-ul are următoarele secțiuni legate de proiect, cum ar fi: [Munca în România](#), [Part-Time](#), [Internship](#), [Voluntar](#) și [Cum să găsești un loc de muncă](#).

De asemenea, Guvernul României oferă multe alte oportunități pentru tinerii români, cum ar fi:

- 🌐 **Programul Start-Up Nation:** Acest program oferă finanțare tinerilor antreprenori care doresc să-și înceapă afacerile. Finanțarea poate ajunge până la 200.000 de lei și poate fi folosită pentru achiziționarea de echipamente, utilaje, mobilier, software și alte cheltuieli necesare dezvoltării afacerii.
- 🌐 **Programul Prima Casă:** Acest program oferă tinerilor posibilitatea de a obține un împrumut ipotecar cu dobândă redusă pentru a-și cumpăra prima casă. Programul este destinat tinerilor cu vârsta de până la 35 de ani care nu au deținut niciodată o locuință.
- 🌐 **Programul de burse sociale:** Acest program oferă burse pentru tinerii care provin din familii cu venituri mici și care doresc să urmeze studii universitare sau postuniversitare. Bursa acoperă taxele de școlarizare și alte cheltuieli necesare pentru a continua studiile.
- 🌐 **Programul de mobilitate Erasmus+:** Acest program oferă tinerilor posibilitatea de a studia sau de a efectua stagii în străinătate. Programul este conceput pentru studenți și absolvenți și oferă oportunități de dezvoltare personală și profesională.

În plus, pe site-ul [Guvernului României](#) există o secțiune dedicată stagiilor care le oferă o gamă largă de oportunități. Acestea includ:

- 🌐 **Programul de internship al Guvernului României:** Acest program oferă tinerilor posibilitatea de a lucra în instituțiile administrației publice centrale. Programul este conceput pentru tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani și oferă 150 de locuri de stagiu la fiecare 1 an.
- 🌐 **Programul de internship al Ministerului Afacerilor Externe:** Acest program oferă tinerilor posibilitatea de a lucra în misiunile diplomatice ale României în străinătate. Programul se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani și oferă oportunități de dezvoltare personală și profesională.
- 🌐 **Programul de internship al Ministerului Afacerilor Interne:** Acest program oferă tinerilor posibilitatea de a lucra în cadrul structurilor Ministerului Afacerilor Interne. Programul se adresează

tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani și oferă 3 oportunități de dezvoltare personală și profesională.

-
Programul de internship al Ministerului Justiției: Acest program oferă tinerilor posibilitatea de a lucra în cadrul structurilor Ministerului Justiției. Programul se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani și oferă oportunități de dezvoltare personală și profesională.
-
Agencia Națională pentru Proiecte Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP): Site-ul are următoarele secțiuni legate de proiect, cum ar fi: Oportunități pentru tineri și Carieră profesională. De asemenea, există o secțiune dedicată mobilităților tinerilor. Acesta oferă oportunități de finanțare pentru proiecte de mobilitate, cum ar fi schimbul de tineri și voluntariatul în diferite țări. Aceste proiecte îi ajută pe tineri să-și dezvolte competențele și să le sporească capacitatea de inserție profesională, permițându-le să participe la proiecte europene de învățare. Organizațiile implicate pot, de asemenea, să dezvolte abordări noi și inovatoare ale învățării, să coopereze cu organizații din alte țări și să facă schimb de bune practici. De asemenea, oferă oportunități pentru lucrătorii de tineret. Ei ajută lucrătorii de tineret să experimenteze diversitatea culturală și să învețe diferite practici de tineret din alte țări. Aceste activități ajută organizațiile să dezvolte noi metode de învățare și să coopereze cu organizații din alte țări pe perioade mai lungi.

Erasmus+ România

Programul Erasmus+ oferă tinerilor o gamă largă de oportunități, inclusiv programe de mobilitate, schimburi de tineri și stagii în străinătate. Iată câteva dintre programele dedicate tinerilor din cadrul Programului Erasmus+ România:

-
Schimburi de tineri: Aceste schimburi au loc în afara școlii și permit tinerilor să participe la tot felul de activități, cum ar fi ateliere, exerciții, dezbateri, jocuri de rol, activități în aer liber și multe altele. Abonamentul pentru tineri (pașaport pentru tineri) permite recunoașterea experiențelor de învățare ale participanților. Durata schimburilor de tineri durează între 5 și 21 de zile, fără timp de călătorie.
-
Mobilitatea tinerilor lucrători: Acest program oferă tinerilor posibilitatea de a efectua stagii în străinătate. Programul se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani și oferă oportunități de dezvoltare personală și profesională.
-
Proiecte de voluntariat: Aceste proiecte oferă tinerilor posibilitatea de a participa la proiecte de voluntariat în străinătate. Programul se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani și oferă oportunități de dezvoltare personală și profesională.
-
Proiecte de schimb de tineri: Aceste proiecte oferă tinerilor posibilitatea de a participa la schimburi de tineri în străinătate. Programul se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 13 și 30 de ani și oferă oportunități de dezvoltare personală și profesională.

Partida Romilor

Pe site-ul Partidului Romilor din România, am găsit informații despre oportunitățile pentru tineri în domeniul învățământului superior. În anul universitar 2021-2022 se va suplimenta numărul de locuri alocate tinerilor romi în învățământul universitar.

Mai exact, tinerii romi vor avea mai multe locuri față de cele obținute anul trecut la următoarele categorii: licență, master și doctorat.

De asemenea, Partidul Romilor Pro-Europa continuă în acest an campania educațională "Vă dăm recomandarea", inițiată în 2006, în parteneriat cu Inspectoratele Școlare din România. Această campanie este cea mai mare acțiune în domeniul educației romilor din România și a beneficiat până acum de peste 30.000 de beneficiari.

11.2. Spania

În Spania, există mai multe instituții și organizații care sprijină tinerii romi în diferite aspecte, de la educație la integrare socială și abilitarea comunității. Iată câteva exemple:

Guvernul Spaniei

- **Strategia națională pentru egalitate, incluziune și participare a romilor din Spania (2021-2030). Ministerul Afacerilor Sociale și Agenda 2030** [Informații ale ministerului](#) și [ghid în limba engleză](#).

Prezenta strategie prevede implementarea a două planuri operaționale în care vor fi specificate măsurile și acțiunile care urmează să fie puse în aplicare pentru atingerea obiectivelor stabilite pentru anul 2030. Primul Plan Operațional de implementare a Strategiei Naționale pentru perioada 2023-2026 este deja în curs de desfășurare și cuprinde măsurile agreate de diferitele ministere responsabile de executarea acestuia, având în vedere propunerile și recomandările făcute de entitățile mișcării asociative rome reprezentate în Consiliul de Stat al Poporului Rom.

Al doilea plan operațional va fi în vigoare din 2027 până în 2030. La sfârșitul primului plan operațional, se va efectua o evaluare intermediară a strategiei pentru a vedea impactul pe care îl are asupra populației rome, precum și o evaluare finală în 2030.

- **Observatorul spaniol pentru rasism și xenofobie (OBERAXE). Ministerul Incluziunii Sociale și Migrației.** [Informarea ministerului](#).

Colectează informații privind proiectele, sondajele, resursele, rapoartele și cercetările promovate de Secretarul de Stat pentru Migrație și de alte departamente, entități și organizații ministeriale pentru a servi drept platformă care oferă informații și analize și stimulează eforturile de combatere a rasismului, a discriminării rasiale, a xenofobiei și a altor forme de intoleranță, precum și a incidentelor motivate de ură și a infracțiunilor. Activitatea Observatorului se desfășoară în cooperare cu diferite niveluri de instituții guvernamentale și organizații ale societății civile din Spania, cu Uniunea Europeană și cu alte instituții internaționale.

Universități

Există mai multe universități care oferă studii de formare specifice pentru a gestiona programe și servicii menite să elimine discriminarea și să reducă inegalitățile care afectează comunitatea romă. Exemple dintre ele sunt următoarele:

- **Diplomă de extensie universitară în intervenție socială cu comunitatea romă, Fundația UPNA a Universității Publice din Navarra.** [Mai multe informații aici.](#)
- **Predarea specifică de formare continuă "Asistență socială și romi", Facultatea de Științe Sociale și ale Muncii a Universității din Zaragoza.** [Mai multe informații aici.](#)

Ayuntamiento de Zaragoza

- **Proiectul EducaRom**, obiectivul său principal este de a îmbunătăți situația socială și educațională a copiilor și adolescenților romi din Zaragoza și a familiilor lor, prin implementarea Acțiunilor Educaționale de Succes (AEE).
Acțiunile de sprijin de care beneficiază tinerii romi sunt grupurile de consolidare educațională, sprijinul economic și social pentru copiii și tinerii romi; pentru persoanele de etnie romă care urmează studii post-obligatorii; pregătirea testului de acces la Ciclul de Pregătire Intermediară (GAM) și Grupul de femei rome. [Acces la proiect.](#)

Ejemplos de entidades que trabajan con el colectivo Romani

Fundación Secretariado Gitano – Fundația Secretariatul Romilor

- **Fundación Secretariado Gitano:** Fundația Secretariat pentru Romi a fost premiată de Comitetul Economic și Social European (CESE) la categoria tineret, care apreciază exemple izbitoare ale angajamentului asumat de societatea civilă de a crea un viitor mai bun pentru tinerii europeni. Proiectul său "**Learning by Work**", care abordează problema șomajului în rândul tinerilor romi, a câștigat premiul întâi. [Vezi site-ul fundației.](#)
- **Asociația femeilor rome ROMI:** Această organizație se concentrează pe sprijinirea femeilor rome, inclusiv a femeilor tinere, pentru a promova participarea lor în societate și a-și apăra drepturile. Oferă programe de formare, consiliere și promovează egalitatea de gen în rândul tinerilor romi.
- **Programul Acceder:** Administrat de Secretariatul Fundației Țiganilor, acest program se adresează tinerilor romi care au renunțat la sistemul de învățământ. Acesta oferă sprijin individual pentru a-i ajuta să se reintegreze în educația formală sau în programele de formare profesională și să găsească un loc de muncă.
- **Asociația Culturală și Socială a Țiganilor din Valencia:** Această asociație lucrează în regiunea Valencia pentru a promova cultura țigănească și pentru a sprijini dezvoltarea integrală a comunității țigănească, inclusiv a tinerilor. Oferă activități culturale, programe educaționale și proiecte de integrare socială.

- **Fundația Yehudi Menuhin Spania:** Deși nu se concentrează exclusiv pe tinerii romi, această fundație dezvoltă proiecte culturale și educaționale care promovează incluziunea socială și diversitatea culturală. Ei lucrează adesea cu organizații care lucrează cu comunități marginalizate, inclusiv tineri romi.

De asemenea, avem sprijinul fundațiilor private care finanțează proiecte care vizează bunăstarea tinerilor romi; Puteți depune cereri pentru apelurile lor anuale.

Câteva exemple:

FUNDACIÓN IBERCAJA – FUNDAȚIA IBERCAJA <https://www.fundacionibercaja.es/convocatorias/>

FUNDACIÓN IBERDROLA ESPAÑA – FUNDAȚIA IBERDROLA SPANIA

<https://www.fundacioniberdrolaespana.org/accion-social/programa-social>

FUNDACIÓN LA CAIXA – FUNDAȚIA LA CAIXA <https://fundacionlacaixa.org/es/programas-sociales>

FUNDACIÓN MAPFRE – FUNDAȚIA MAPFRE <https://www.fundacionmapfre.org/accion-social/>

FUNDACIÓN MUTUA MADRILEÑA – MUTUA MADRILEÑA FONDATION <https://www.fundacionmutua.es/accion-social/ayudas-proyectos-sociales/convocatoria-anterior/>

FUNDACIÓN ONCE – ONCE FOUNDATION <https://www.fundaciononce.es/es/convocatorias-de-ayudas-para-entidades/convocatoria-general>

- **Asociația Femeilor Țigane ROMI:** Această organizație se concentrează pe sprijinirea femeilor rome, inclusiv a femeilor tinere, pentru a promova participarea lor în societate și a-și apăra drepturile. Oferă programe de formare, consiliere și promovează egalitatea de gen în rândul tinerilor romi.
- **Programul Acceder:** Administrat de Secretariatul Fundației Țiganilor, acest program se adresează tinerilor romi care au renunțat la sistemul de învățământ. Acesta oferă sprijin individual pentru a-i ajuta să se reintegreze în educația formală sau în programele de formare profesională și să găsească un loc de muncă.
- **Asociația Culturală și Socială a Țiganilor din Valencia:** Această asociație lucrează în regiunea Valencia pentru a promova cultura țigănească și pentru a sprijini dezvoltarea integrală a comunității

țigănească, inclusiv a tinerilor. Oferă activități culturale, programe educaționale și proiecte de integrare socială.

- **Fundația Yehudi Menuhin Spania:** Deși nu se concentrează exclusiv pe tinerii romi, această fundație dezvoltă proiecte culturale și educaționale care promovează incluziunea socială și diversitatea culturală. Ei lucrează adesea cu organizații care lucrează cu comunități marginalizate, inclusiv tineri romi.

11.3. Bulgaria

Principalele instituții din Bulgaria care oferă oportunități comunității rome și tinerilor lor sunt următoarele:

- [Centrul pentru Dialog Interetnic și Toleranță "Amalipe"](#)
- [Consiliul Național de Cooperare pe Probleme Etnice și Demografice](#)
- [Ziarul Drom Dromendar](#)
- [Institutul Etnografic cu Muzeu la Academia Bulgară de Științe](#)
- [Biblioteca de specialitate cu Arhiva "Studii Romani"](#)
- [Portalul minorităților etnice din Bulgaria](#)
- [Centrul de Informare pentru Romi \(Ziarul Drom Dromendar\)](#)
- [Societatea Studentească pentru Dezvoltarea Dialogului Interetnic](#)
- [Pagina următoare Fundație](#)
- [Centrul de Integrare Educațională a Copiilor și Elevilor Minorităților Etnice](#)

11.4. Turcia

Programe, oportunități și stimulente oferite de guvernul turc

- **Stimulente KOSGEB (Organizația de Dezvoltare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii):** Sunt disponibile sprijinuri pentru tinerii antreprenori. Aceste sprijinuri pot fi oferite de multe organizații guvernamentale (deși variază în funcție de tipul de antreprenorat, ele sunt oferite de guvern sub 4 rubrici principale). Pe lângă tineri, aceste sprijinuri sunt disponibile și pentru femeile antreprenor.
- **Programul Prima Casă:** Acest program oferă cetățenilor posibilitatea de a obține un împrumut ipotecar cu dobândă redusă pe doi ani pentru a-și cumpăra prima casă. Programul este conceput special pentru tinerii și cetățenii care nu au mai deținut niciodată o casă.
- **Programe de burse:** Turcia, având cea mai tânără populație din Europa, are multe burse pentru tinerii care participă la învățământul superior, în special de către stat sau organizații sponsorizate de stat, cum ar fi Consiliul de Învățământ Superior (YÖK), KYK (Credit and Dormes Institution), TÜBİTAK (Consiliul de Cercetare Științifică și Tehnologică din Turcia), Fundația Turcă pentru Educație. Proporția tinerilor din Turcia (17-24 de ani) cu studii profesionale superioare, diplomă asociată, diplomă de licență, masterat sau studii superioare este de 44,4%. Prin urmare, oferă burse, împrumuturi pentru studenți și sprijin, cum ar fi cămine, bani de buzunar, bani de cărți etc., în special pentru tinerii din familii cu venituri mici. Cu excepția școlilor private din Turcia, 12 ani de învățământ obligatoriu și învățământ superior pentru studenți sunt complet gratuit, excluzând taxele de școlarizare universitare (care costă în medie 600 de lire turcești, echivalentul a 18 euro).

- **Oportunități Erasmus+:** Tinerii pot beneficia de oportunitățile proiectelor ESC, mobilitatea de stagiu, mobilitatea în scop de învățare, mobilitatea persoanelor fizice, bursele Mundus și Monnet etc. în cadrul programului Erasmus+. [Mai multe informații despre Erasmus+ în Turcia pot fi găsite pe site-ul Agenției Naționale Turce.](#)
- **Programul Național de Internship:** Programul Național de Internship (NIP) a fost lansat de Biroul Prezidențial de Resurse Umane pentru a se asigura că tinerii beneficiază de oportunități de internship oferite de organizațiile din sectorul public și privat în cadrul egalității de șanse și conform principiilor meritului.
- **Programul NATO de Internship:** NATO oferă stagii de șase luni studenților din anul trei sau proaspeților absolvenți ai unui program de licență sau masterat. Stagiile oferă oportunități în multe domenii de expertiză și abilități, inclusiv afaceri politice, apărare și securitate, inovație, operațiuni, comunicații, sprijin pentru afaceri și resurse umane, finanțe, știință și tehnologie, infrastructură și facilități.
- **Programe de stagiu ale Națiunilor Unite:** Tinerii pot aplica pentru stagii la Organizația Națiunilor Unite în general sau în departamente mai specializate, cum ar fi PNUD, UNICEF, UNFPA, UNOPS, UNHCR sau Programul Națiunilor Unite pentru Mediu. Deși deschise tuturor tinerilor din Turcia, pe lângă proiectele și programele menționate mai sus, există și proiecte speciale pentru toți romii din Turcia, în special pentru tinerii romi, care sunt enumerate mai jos.

Planul strategic de acțiune al Republicii Turcia pentru romi

Ministerul Familiei și Serviciilor Sociale a anunțat că statul va oferi asistență și servicii sociale în șase domenii diferite între 2023 și 2030 (subvenții pentru locuințe, sprijin pentru ocuparea forței de muncă, asistență medicală, sprijin pentru educație și servicii sociale).

Aceste sprijinuri pentru îmbunătățirea calității vieții cetățenilor romi sunt descrise mai jos:

- **Proiect de locuințe:** TOKİ (Administrația de Dezvoltare a Locuințelor) și Ministerul Mediului, Urbanizării și Schimbărilor Climatice sunt responsabile de planificarea planurilor urbane mai bune și rezistente la cutremure sau de transformare urbană. Pentru a oferi o viață mai bună romilor, de la începutul anului 2023, au dezvoltat un proiect de construire a unor case moderne, spațioase, sigure și rezistente la cutremur și de a face din cetățenii noștri romi proprietari de case cu sloganul "O casă pentru fiecare rom" și până în prezent, 5.133 de case au fost livrate proprietarilor lor.
- **Sprijin pentru ocuparea forței de muncă:** Pentru a facilita găsirea unui loc de muncă pentru cetățenii romi, İŞKUR (Agenția Turcă pentru Ocuparea Forței de Muncă) va organiza activități în cartier. Astfel, în zonele dens populate de cetățeni romi, organizația va lucra pentru a ajuta tinerii șomeri să-și găsească locuri de muncă. İŞKUR nu va înființa doar birouri de cartier pentru a ajuta tinerii romi șomeri să-și găsească locuri de muncă. De asemenea, vor organiza formare profesională pentru tineri. Tinerii romi vor învăța astfel o profesie și vor primi o diurnă în timp ce primesc formare profesională.
- **Sprijin educațional:** Zehra Zümrüt SELÇUK, Ministrul Familiei, Muncii și Serviciilor Sociale, a declarat că un alt domeniu de sprijin pentru cetățenii romi va fi domeniul educației. Pe lângă sprijinul educațional, este planificată înființarea de centre de tineret în cartierele rome. Scopul acestor

birouri este de a oferi tinerilor romi hobby-uri și timp liber de calitate. Pașii care trebuie făcuți în sprijinul educațional pentru cetățenii romi sunt prezentați mai jos:

1. Vor fi deschise cursuri de formare și sprijin.
2. Se vor lua măsuri pentru a facilita accesul la educația preșcolară.
3. Vor fi organizate evenimente artistice și sportive.
4. Vor fi făcute îmbunătățiri în zonele școlare.
5. Vor fi organizate activități suplimentare. Acesta este titlul sprijinului acordat cetățenilor romi în contextul educației.

-
Cultură, artă și activități de călătorie: Ca parte a sprijinului social, cetățenii romi vor beneficia de sprijin pentru cultură, artă și călătorii. Pe lângă excursiile și tururile culturale, Teatrul Itinerant va juca în cartierele rome și își propune să implice publicul în activități culturale și artistice. De asemenea, vor fi înființate biblioteci mobile în zonele predominant rome. În cele din urmă, vor fi organizate concerte regulate pe teme de melodii și cultură romă.

12. Principiile și valorile Uniunii Europene

12.1. Ce este Uniunea Europeană (UE)?

Uniunea Europeană (UE) este o uniune economică și politică unică între 27 de țări europene.

UE își are rădăcinile în mai multe tratate semnate după cel de-al Doilea Război Mondial. Primul pas a fost promovarea cooperării economice, bazată pe ideea că țările care fac comerț între ele devin interdependente din punct de vedere economic și, prin urmare, au mai multe șanse să evite conflictele. Rezultatul a fost Comunitatea Economică Europeană, creată în 1958 cu scopul inițial de a spori cooperarea economică între șase țări: Belgia, Germania, Franța, Italia, Luxemburg și Olanda.

Astăzi, țările membre sunt următoarele: Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania și Suedia.

Ceea ce a început ca o uniune pur economică a evoluat într-o organizație care acoperă multe domenii de politică diferite – de la climă, mediu și sănătate la relații externe și securitate, justiție și migrație.

Unul dintre simbolurile acestei uniuni este moneda unică europeană, "euro", folosită de peste 340 de milioane de cetățeni din nouăsprezece dintre țările sale.

UE este guvernată de principiul democrației reprezentative, **cetățenii** fiind reprezentați direct la nivelul UE în **Parlamentul European**, iar **statele membre** fiind reprezentate în **Consiliul European și în Consiliul Uniunii Europene**.

Din 1957 acestea au fost principalele sale realizări:

-
 Un continent al păcii, stabilității și prosperității.

- Eliminarea controalelor la frontieră între majoritatea țărilor UE permite cetățenilor să se deplaseze liber pe aproape întregul continent pentru a călători, a studia, a lucra sau a se pensiona.
- Cea mai mare piață unică din lume, care permite libera circulație a bunurilor, serviciilor, persoanelor și capitalului.
- Libertatea cetățenilor săi de a trăi, de a studia sau de a lucra oriunde în UE.
- Ajutor și asistență pentru dezvoltare pentru milioane de oameni din întreaga lume.
- De asemenea, joacă un rol important în diplomatie și lucrează pentru a promova beneficiile UE, precum și democrația, libertățile fundamentale și statul de drept, în întreaga lume.

Mai multe informații pe site-ul [Comisiei Europene](#)

Principiile și valorile UE sunt stabilite în trei grupuri sau linii de activitate: obiective și valori, acorduri fondatoare și acces la informații.

12.2. Obiective și valori

Obiectivele Uniunii Europene în interiorul granițelor sale sunt:

- Promovarea păcii, a valorilor sale și a bunăstării cetățenilor săi.
- Să ofere libertate, securitate și justiție fără frontiere interne, luând în același timp măsuri adecvate la frontierele sale externe pentru a reglementa azilul și imigrația și pentru a preveni și combate criminalitatea.
- Crearea unei piețe interne.
- Realizarea unei dezvoltări durabile bazate pe o creștere economică echilibrată și stabilitatea prețurilor și o economie de piață extrem de competitivă, cu ocupare deplină a forței de muncă și progres social.
- Protejați și îmbunătățiți calitatea mediului.
- Promovarea progresului științific și tehnologic.
- Combaterea excluziunii sociale și a discriminării.
- Promovarea justiției și protecției sociale, egalitatea între femei și bărbați și protecția drepturilor copilului.
- Consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale și a solidarității între țările UE.
- Respectați bogata și diversitate culturală și lingvistică.
- Instituirea unei uniuni economice și monetare a cărei monedă este euro.

Obiectivele UE în întreaga lume sunt:

- Susținerea și promovarea valorilor și intereselor sale.
- Să contribuie la pace și securitate și la dezvoltarea durabilă a Pământului.
- Să contribuie la solidaritatea și respectul reciproc între popoare, la comerțul liber și echitabil, la eradicarea sărăciei și la protecția drepturilor omului.
- Respectarea strictă a dreptului internațional.

Obiectivele UE sunt prevăzute la articolul 3 din Tratatul [de la Lisabona](#).

Valorile

Uniunea Europeană se întemeiază pe următoarele valori:

- **Demnitatea umană.** Demnitatea umană este inviolabilă. Ea trebuie respectată, protejată și constituie baza reală a drepturilor fundamentale.
- **Libertate.** Libera circulație conferă cetățenilor dreptul de liberă circulație și ședere în cadrul Uniunii. Libertățile individuale, cum ar fi respectarea vieții private, libertatea de gândire, de religie, de întrunire, de exprimare și de informare, sunt protejate de [Carta drepturilor fundamentale a UE](#).
- **Democrație.** Funcționarea UE se bazează pe democrația reprezentativă. Un cetățean european se bucură automat de drepturi politice. Fiecare cetățean adult al UE are dreptul de a candida și de a vota la alegerile pentru Parlamentul European. Cetățenii UE au dreptul de a fi aleși și de a vota în țara lor de reședință sau în țara lor de origine.
- **Egalitate.** Egalitatea înseamnă drepturi egale pentru toți cetățenii în fața legii. Principiul egalității între femei și bărbați stă la baza tuturor politicilor europene și stă la baza integrării europene. Se aplică în toate domeniile. Principiul egalității de remunerare pentru muncă egală a devenit parte a Tratatului de la Roma în 1957.
- **Statul de drept.** UE se bazează pe statul de drept. Tot ceea ce face UE se bazează pe tratate, convenite în mod voluntar și democratic de țările sale UE. Legea și justiția sunt susținute de un sistem judiciar independent. Țările UE au dat jurisdicție finală Curții de Justiție a Uniunii Europene - hotărârile sale trebuie respectate de toți.
- **Drepturile omului.** Drepturile omului sunt protejate de Carta drepturilor fundamentale a UE. Acestea acoperă dreptul de a nu fi discriminat pe criteriile de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, dreptul la protecția datelor dumneavoastră cu caracter personal și dreptul de a avea acces la justiție.

Valorile UE sunt prezentate la articolul 2 din Tratatul de la Lisabona și în Carta drepturilor fundamentale a UE.

În 2012, UE a primit Premiul Nobel pentru Pace pentru promovarea cauzelor păcii, reconcilierii, democrației și drepturilor omului în Europa.

12.3. Acorduri fondatoare

Uniunea Europeană se bazează pe **statul de drept**. Aceasta înseamnă că fiecare acțiune întreprinsă de UE se bazează pe tratate care au fost aprobate în mod voluntar și democratic de toate țările membre ale UE.

Un tratat este un acord obligatoriu între țările membre ale UE. Acesta stabilește obiectivele UE, normele pentru instituțiile UE, modul în care se iau deciziile și relația dintre UE și țările sale membre. Tratele sunt modificate pentru a face UE mai eficientă și mai transparentă, pentru a pregăti noile țări membre și pentru a introduce noi domenii de cooperare, cum ar fi moneda unică.

În temeiul tratatelor, instituțiile UE pot adopta legislație, pe care țările membre o pun apoi în aplicare. Textele complete ale tratatelor, legislației, jurisprudenței și propunerilor legislative pot fi vizualizate utilizând [baza de date Eur-Lex a dreptului UE](#).

12.4. Accesul la informații

Articolul 15 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede că cetățenii și rezidenții Uniunii Europene au dreptul de acces la documentele instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, indiferent de suportul acestora.

Acest angajament este garantat prin transparență și accesul public la aceste documente.

Transparență

La transparencia es uno de los principios fundamentales de la UE. Exige că ésta haga pública la información sobre formulación de políticas y gasto y que respete el principio de libertad de información.

Transparența este unul dintre principiile cheie ale UE. Acesta impune UE să dezvăluie informații privind elaborarea politicilor și cheltuielile și să respecte principiul libertății de informare.

Articolul 10 din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că procesul decizional deschis se desfășoară "cât mai aproape posibil de cetățean". Articolul 11 prevede că atât persoanele fizice, cât și asociațiile reprezentative ar trebui să aibă posibilitatea de a "face cunoscute și de a-și face schimb public de opinii în toate domeniile de acțiune ale Uniunii".

Accesul publicului la documente

Este un element-cheie al transparenței. Dreptul de acces la documente este o componentă esențială a politicii de transparență pusă în aplicare de instituțiile europene.

Pentru a asigura accesul la documente, Parlamentul European a creat un registru electronic în care acestea pot fi consultate. Documentele care nu sunt incluse în acest registru, cum ar fi documentele anterioare anului 2001 și cele cărora li se poate aplica o excepție de la dreptul de acces, pot fi consultate la cerere, gratuit și fără nicio justificare specială.

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene extinde aceste aspecte. Acesta prevede că instituțiile UE sunt obligate să acționeze public și să se asigure că persoanele fizice și orice persoană fizică sau juridică care are reședința sau sediul social într-o țară a UE pot avea acces la documente (articolul 15).

Pentru a spori transparența, Comisia Europeană, Parlamentul European, Consiliul European și Consiliul Uniunii Europene își publică calendarul reuniunilor. Sunt disponibile și cele ale comisarilor, ale președintelui Consiliului European și ale președintelui Parlamentului European. Celelalte instituții și organisme ale UE publică, de asemenea, programele președinților lor, programele reuniunilor și reuniunile difuzate pe internet.

Puteți găsi accesul la documentația referitoare la Uniunea Europeană la următorul link: [Acces la bazele de informații și date](#)